

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

De nieuwe Internationale Overeenkomst betreffende het Goederenvervoer per Spoorweg (C.I.M.) van 25 oktober 1952 (I)

I. Historisch overzicht.

De ontwikkeling van het spoorwegverkeer op het internationale plan deed in de tweede helft van de XIXe eeuw vrij spoedig de noodzakelijkheid aanvoelen het vervoer per spoor tussen verschillende staten op een internationale basis te regelen door middel van éénzelfde vrachtbrief.

Twee Zwitserse advocaten, de heren de Seigneux, uit Genève, en Christ, uit Basel, maakten zich op dit punt buitenmate verdienstelijk. Hun onverpoosd streven, ingezet in 1874 om een internationale regeling te verkrijgen, leidde pas in 1890 (14 oktober) tot de ondertekening van de eerste Internationale Overeenkomst van Bern, welke van kracht werd op 1 januari 1893.

Dit eerste zo moeizaam bereikte verdrag was in de loop der volgende jaren herhaald het voorwerp van wijziging.

Navolgende tabel geeft een overzicht van de internationale conferenties die tot herziening leidden.

Conferenties	Plaats	Datum van inwerking-treding	Deel-nemende staten
I. 2 april 1896	Parijs	10-10-1901	10
II. 18 juli 1905	Bern	22-12-1908	13
III. 23 oct. 1924	Bern	1-10-1928	26
IV. 23 nov. 1933	Rome	1-10-1938	26
V. 25 oct. 1952	Bern	1- 3-1956	24(2)

Telkens voorzag de Overeenkomst dat uiterlijk vijf jaar na inwerkingtreding van de in de laatste conferentie aangenomen wijzigingen, de afgevaardigden der verdragsluitende staten, daartoe door de Zwitserse Regering opgeroepen, bijeen komen voor de herziening van de Overeenkomst. Tweemaal echter werd zulks verhinderd door de oorlogen van 1914-18 en 1940-45.

De Conventie van 23 november 1933, welke van kracht werd op 1 oktober 1938, had conform artikel 60, normaal aanleiding moeten geven tot een herziening in 1943.

Vanzelfsprekend kon deze herzieningsconferentie op dat ogenblik niet worden samengeroepen en was de Zwitserse Regering er toe gedwongen gunstiger internationale omstandigheden af te wachten alvorens de vijfde conferentie samen te roepen.

In oktober 1947 en zulks in het vooruitzicht van het inrichten van de vijfde herzieningsconferentie, had het Centraal Bureau voor het Internationaal Vervoer per Spoorweg, op grond van artikel 57 van de Conventie, de respectievelijke regeringen aangezocht voorstellen tot wijziging over te maken.

Onder de voorstellen aldus overgemaakt waren er vooral twee, uitgaande van Italië en Zwitserland, er toe strekkend enerzijds de Bijlage VII (Het internationaal reglement voor het vervoer van particuliere wagens - R.I.P.) volledig te herzien en anderzijds een nieuwe bijlage op te stellen tot regeling van het internationaal vervoer van containers.

Na raadpleging van de verschillende regeringen, verklaarden 23 staten zich bereid deel te nemen aan een buitengewone conferentie tot herziening van de C.I.M. van 23 November 1933, conferentie welke plaats vond te Bern op 8 mei 1950.

Na voorstudie in deskundige comités, werden twee nieuwe reglementen betreffende het vervoer van particuliere wagens (R.I.P.) - Bijlage VII - en van containers (R.I.C.o.) - Bijlage IX - goedgekeurd.

Tevens werd de bijlage I (R.I.D.) betreffende de goederen welke voorwaardelijk tot het vervoer worden toegelaten herzien.

Deze bijlagen, welke de datum dragen van 13 mei 1950, werden van kracht op 1 januari 1953.

Deze buitengewone conferentie had bovendien op haar dagorde geplaatst de aan te wenden procedure om op de meest doelmatige wijze tot aanpassing en herziening van de Conventie zelf over te gaan.

Zij besloot tot het instellen van drie commissies met opdracht de voorstellen door de verschillende staten ingediend te onderzoeken en de eventueel gewenste wijzigingen voor te bereiden. Een vierde commissie werd achteraf nog toegevoegd voor onderzoek van de opgeworpen monetaire vraagstukken.

In deze commissies werd voor het eerst de actieve medewerking aanvaard van de internationale organisaties, zowel gouvernementele als private, nl.: de Afdeling Vervoer van de Economische Commissie voor Europa (C.E.E.), het Internationaal Instituut voor Eenmaking van het Privaat Recht; de Internationale Handelskamer (C.C.I.); de Internationale Unie van Spoorwegen (C.I.T.); de Internationale Federatie van

Vervoerverenigingen alsmede de Internationale Unie van Verenigingen van Eigenaars van Particuliere Wagens.

Ook staten welke tot op heden buiten de conventie waren gebleven werden tot de Conferentie uitgenodigd en alzo kon men zich verheugen over de deelneming van het Verenigd Koninkrijk, dat voor het eerst tot de Overeenkomst is toegetreden.

Deze toetreding gaf trouwens aanleiding tot nauwkeuriger omschrijving van de aansprakelijkheid in zake spoor-zeeverkeer. (Artikel 62).

Behoudens talrijke lichte wijzigingen van vorm en tekst o.m. in zake vrachtbrieven, vervoerroute en tarieven, aansprakelijkheid van de spoorwegvervoerder, mag worden onderstreept dat de structuur zelf van de Overeenkomst van 23 november 1933 werd behouden.

Ze werd aangevuld door enkele zeer belangrijke bepalingen:

1) betreffende het recht van de geadresseerde tot wijziging van het vervoercontract. (Artikel 22).

2) betreffende de vereenvoudiging van de herzieningsproceduur voor bepaalde artikelen en bijlagen (Artikel 67 - Bijlage VI) en het instellen van een herzieningscommissie waarvan Bijlage III het statuut bepaalt.

3) betreffende een nieuwe regeling ter beslechting van geschillen door een scheidsgerecht (Artikel 60 - Bijlage X).

4) betreffende de nieuwe inrichting van het Centraal Bureau voor het Internationaal Vervoer per Spoorweg (Artikel 57 - Bijlage V) (3).

II. De wijzigingen.

Om zo volledig mogelijk en op klare wijze de aangebrachte wijzigingen te overschouwen hebben we er de voorkeur aan gegeven de nieuwe conventie artikelsgewijs te behandelen.

Titel I.

Doel en draagwijdte van de Overeenkomst.

Artikel 1. — *Spoorwegen en vervoer waarop de overeenkomst van toepassing is.*

1. In dit artikel wordt in voetnoot bij § 2, waarin thans de term «punt van vertrek» wordt vervangen door «station van afzending», verklaard dat onder «station» men eveneens verstaat de havens van de scheepvaartdiensten en alle instellingen van de automobioldiensten die ten aanzien van het vervoercontract open staan voor het publiek.

2. Het § 2 wordt aangevuld door een beschikking waarbij wordt bepaald dat de zendingen, waarvoor conform § 2 letters a) en b) de C.I.M. niet van toepassing is, «onderworpen zijn aan het recht van de staat van vertrek».

3. Cijfer 2° van het oude artikel wordt thans § 3 met duidelijker formulering.

Artikel 2. — *Bepalingen betreffende gemengd vervoer.*

De term «transports combinés» wordt vervangen door «transports mixtes» — «gemengd vervoer». Buiten nog enkele onnoemenswaardige wijzigingen, vermelden we nog dat § 2 thans redactioneel klaarder is geformuleerd.

Artikel 3. — *Van het vervoer uitgesloten voorwerpen.*

Enkele tekstwijzigingen. De cijfers worden door letters vervangen.

De tekst van letter c) (3°)... «ne fût-ce que sur l'un des Etats à emprunter.» wordt thans: «fût-ce que sur l'un des territoires à parcourir.». De Nederlandse vertaling spreekt niettemin verder «van één der te doorlopen Staten.»

De opsomming van cijfer 4° betreffende de goederen welke, behoudens uitzonderingen in Bijlage I (C.I.D.), werden uitgesloten, wordt weggelaten.

Letter d) vermeldt eenvoudig: «Stoffen en voorwerpen die krachtens Bijlage I tot deze overeenkomst van het vervoer zijn uitgesloten.»

Deze wijziging is niettemin van ver strekkende betekenis. Inderdaad, waar de vroegere opsomming in artikel 3, 4°, het bindend karakter van de C.I.M. deelde, met de gevolgen er aan verbonden op het punt van de herziening, wordt deze thans overgeplaatst naar de Bijlage I, waarvan conform artikel 67, § 4, letter a), deskundige commissies de bepalingen kunne aanpassen aan de behoeften van het ogenblik. Het lijkt geen twijfel dat men diende rekening te houden met de zeer snelle evolutie op dit gebied. (B.v. radio-actieve stof).

Artikel 4. — *Voorwaardelijk ten vervoer toegelaten voorwerpen.*

Ook hier enkel stilistische wijzigingen. De cijfers worden door letters vervangen en vice versa.

1° sprak van in Bijlage I «aangeduide voorwerpen» — letter a) vermeldt «aangeduide stoffen en voorwerpen».

5° wordt nieuw gesteld onder letter e).

Daarenboven weze onderstreept:

1. Het begrip «gewone middelen van vervoer» van § 1, letter b), wordt nader omschreven en luidt thans: «normale vervoermiddelen waarmee in de regelmatige behoeften van het verkeer kan worden voorzien».

2. In § 1, letter c), in fine wordt de imperfect «kon» vervangen door de praesens «kan».

3. In § 5, letter a), wordt de term «gestaakt» vervangen door «geschorst».

4. De twee laatste leden van § 5 worden in een nieuw kleedje gestoken en in § 6 wordt na «elke overtreding» verduidelijkt «door de spoorweg».

Titel II.

Vervoercontract.

Hoofdstuk I.

Vorm en voorwaarden van het vervoercontract.

Artikel 6. — *Inhoud en vorm van de vrachtbrief.*

Ook in artikel 6 treffen we verschillende tekstverbeteringen aan.

Het gebruik van vertalingen wordt in § 2 duidelijker omschreven.

Het derde lid van § 6, letter e), wordt ondergebracht onder letter f) en aangevuld door een bepaling waarbij wordt voorgeschreven dat voor de wagens van particulieren het eigengewicht dient aangegeven te worden.

De voorheen onder § 6 letters h) tot o) ten titel van voorbeeld aangegeven vermeldingen werden samengebracht in een nieuw § 7.

Letter a) van dit § 7 stelt de vermelding «station restante» op gelijke voet met «aan huis af te leveren».

Beide kunnen worden vermeld, op voorwaarde dat deze wijzen van aflevering op het station van bestemming zijn toegelaten.

Letter c) vereist thans aangifte van het bedrag van belang bij de aflevering conform artikel 20 voluit in letters en in cijfers.

Letter e) schrijft hetzelfde voor voor het bedrag van het remboursement en de voorschotten conform artikel 19.

Letter h) behelst een nieuwe bepaling betreffende de melding dat de geadresseerde het recht heeft het vervoercontract te wijzigen. De vermelding dient opgesteld als volgt: « Geadresseerde mag nadere orders geven. »

De vroegere §§ 8 en 9 zijn samengebracht in § 9 en § 10 werd in klaardere termen gesteld.

Artikel 7. — *Verantwoordelijkheid voor de opgaven in de vrachtbrief. Boeten. Maatregelen te nemen bij overbelasting.*

Ook in dit artikel werd de toilet meer verzorgd. Voor de vrachtberekening werd een nieuw § 5 ingelast. Door deze inlassing wordt van zelfsprekend de nummering gewijzigd.

Het oude § 5 werd in § 6 gans herwerkt en het bedrag der boeten verlaagd.

Het tweede lid van het oude § 6 (thans § 7) wordt weggelaten. Hierbij was voorgeschreven dat « indien de waarde van het goed niet voldoende is tot dekking van de boeten, of indien de geadresseerde het goed weigert, de afzender het ongedekte bedrag der boeten moet betalen. »

Conform de algemene regel van artikel 17 was deze bepaling overbodig (4).

Onder § 10, lid twee is een nieuwe bepaling opgenomen die afgestemd is op het nieuw artikel 22 betreffende het recht van de geadresseerde tot wijziging van het vervoercontract. De geadresseerde die van dit recht heeft gebruik gemaakt dient te worden gewaarschuwd en uitgenodigd, bij overbelasting, instructies te geven omtrent het overschot van de lading.

Artikel 8. — *Sluiten van het vervoercontract. - Duplikaat-vrachtbrief.*

Alleen stilistische wijzigingen.

Artikel 9. — *Tarieven. - Verbod van bijzondere overeenkomsten.*

In § 1 wordt duidelijker gemaakt dat de berekening van de vrachtprijs en van de bijkomende kosten geschiedt volgens de in elke staat van kracht zijnde en behoorlijk gepubliceerde tarieven, « die gelden op het ogenblik waarop het vervoercontract wordt gesloten, zelfs indien de vrachtprijs op verschillende secties van het traject afzonderlijk wordt berekend. »

Deze bepaling schakelt een geschilpunt uit gerezen betreffende de toepassing van dit artikel, wanneer voor het vervoer over verschillende secties verschillende tarieven in aanmerking konden komen, in geval wijzigingen zich voordeden in de loop van de uitvoering van het vervoercontract (5).

Het derde lid van § 1 werd onder letters a) en b) met twee beschikkingen aangevuld die uitzonderingen voorziet voor wat betreft de voor verhoging van internationale tarieven en andere maatregelen voorziene publicatietermijn van vijftien dagen (6).

Het tweede lid van § 2 bepalend dat « de tarieven voor alle belanghebbenden op gelijke wijze moeten worden toegepast » wordt lid 1 van § 3.

Aan § 2 zelf wordt een nieuwe bepaling toegevoegd

met volgende inhoud: « Voor de toepassing van een internationaal tarief kan als eis gesteld worden dat ze uitdrukkelijk in de vrachtbrief dient aangevraagd. »

Ook deze beschikking werd ingelast om een twistpunt te beslechten.

In vroegere internationale tarieven werd dergelijke bepaling reeds opgenomen en menig auteur had de rechtsgeldigheid hiervan betwist (7).

In het eerste lid van het oude § 3, thans tweede lid, werden de woorden « één of meer afzenders » weggelaten. Hierdoor wordt scherper uitgedrukt dat elke bijzondere overeenkomst uitdrukkelijk verboden is of zij al dan niet in het voordeel van een afzender, een geadresseerde of hetzij gelijk welke andere persoon wordt afgesloten.

Op de conferentie werd nochtans voorgesteld, met het oog op het bestrijden van de stijgende concurrentie van het wegvervoer, meer vrijheid te geven aan de spoorwegen, doch dit voorstel werd van de hand gewezen op grond van de overweging dat de studie die door Nederland werd ondernomen betreffende het coördinatieprobleem nog niet is voltooid (8).

Artikel 10. — *Toepasselijke vervoerwegen en tarieven.*

Dit artikel werd naar vorm en inhoud volledig herzien. De bepalingen vermeld onder de letters e), f), g), h) en i) werden gedeeltelijk overgenomen doch niet zonder zelf te zijn gewijzigd.

Artikel 11. — *Leveringstermijnen.*

1. Een nieuwe bepaling werd opgenomen onder § 1 met volgende inhoud: « De leveringstermijnen zijn vastgesteld bij de reglementen die tussen de aan het vervoer deelnemende spoorwegen gelden of bij internationale tarieven die toepasselijk zijn van het station van afzending tot aan het station van bestemming. De aldus vastgestelde termijnen mogen niet groter zijn dan die welke uit de bepalingen van volgende paragrafen mochten voortvloeien. » De B.P. nr. 1 sprak reeds van maxima-termijnen.

2. Nergens omschrijft de C.I.M. het begrip leverings-termijn. Op grond van de artikelen 11, 27 en 34 kan men het met Nānassy bepalen als een door het vervoercontract bepaalde termijn, tijdens dewelke de spoorweg, indien hij schadeloosstelling wil vermijden, het goed dient te vervoeren naar het station van bestemming en bovendien nog zekere door het vervoerrecht bepaalde handelingen dient te stellen, waardoor de geadresseerde in de mogelijkheid wordt geplaatst om over het goed te kunnen beschikken (9). Deze handelingen vinden we nader bepaald in artikel 11, § 9.

3. Voor wat betreft de termijnen (§ 2), valt te noteren:

a) dat de termijn voor de verzending van ijsgoed, vroeger bepaald op één dag, werd verminderd tot 12 uren;

b) dat de termijn voor het vervoer van vrachtgoed gesteld op 24 uren, thans geldt, niet meer zoals vroeger per 150 tarief-kilometer, doch per 200 tarief-kilometer of gedeelte daarvan.

Het valt tevens te noteren dat de termijnen thans in uren zijn uitgedrukt.

4. In § 3 (oude § 2) werden de woorden « indien het vervoer over meerdere door sporen verbonden spoorwegen plaats vindt » weggelaten.

Door deze beperking werd vroeger het vervoer dat gedeeltelijk was verzekerd door autovervoer, binnen-

scheepvaart of smalspoor uitgesloten voor de berekening van de termijnen en van de afstand.

De bepalingen van § 4 onder letters a) en c) zijn nieuw.

5. In de nieuwe § 6 worden de oude § 5 en het tweede lid van de oude § samengevoegd.

6. In de nieuwe § 7 worden thans al de gevallen van schorsing van de leveringstermijn systematisch samengevat.

Onder letter a) wordt bepaald dat de levereginstermijn geschorst is voor al de zendingen, *behalve bij één aan de spoorweg toe te schrijven schuld*, tijdens het oponthoud vereist voor :

1° het onderzoek conform artikel 7, §§ 2 en 3, « dat verschillen ten opzichte van de opgaven in de vrachtbrief aanwijst ». Deze toevoeging is nieuw. Wijst derhalve het onderzoek uit dat het vermoeden van onregelmatigheid in de vrachtbrief-aangifte ongegrond is, dan kan er geen spraak zijn van schorsing voor de tijd door het onderzoek in beslag genomen ;

2° de vervulling van de douane- en andere ambtelijke formaliteiten ;

3° de wijziging van het vervoercontract waartoe krachtens artikel 21 of 22 opdracht wordt gegeven ; — het geldt een aanpassing van het nieuw artikel 22 ;

4° Het oude derde lid van § 7 werd bondig samengevat : de bijzondere zorgen aan de zending te geven (zorgen te geven aan dieren, bijvulling van ijs, enz.) ;

5° elke stoornis in het verkeer waardoor het begin of de voortzetting van het vervoer tijdelijk wordt verhinderd.

In de derde algemene vergadering werd door M. Martin (Zwitserland) voorgesteld het 5° te schrappen ⁽¹⁰⁾. Verwezen naar de deskundige commissie werd het als volgt gemotiveerd : « Etant donné que « toute autre cause empêchant temporairement de commencer ou de continuer le transport » suspend le délai de livraison, c'est à l'ayant droit qui entend contester la suspension qu'il incombe de prouver la faute imputable au chemin de fer ». La disposition en question atténue trop la responsabilité du chemin de fer telle qu'elle résulte de l'article 27. »

M. Martin onderstreept verder : 1° Les cas de force majeure sont réglés à l'article 27, § 2, pour le dépassement du délai de livraison. Le chemin de fer est déchargé de sa responsabilité, si ce dépassement a eu pour cause des circonstances que le chemin de fer ne pouvait pas éviter et aux conséquences desquelles il ne pouvait pas obvier.

2° L'exception pour « toute autre cause » qui empêche le transport, va plus loin que l'article 27, § 2, étant donné que le chemin de fer ne doit pas prouver qu'il n'a pas pu l'éviter ou obvier à cet empêchement.

3° Selon l'ancien texte, seule l'interruption du trafic a été capable de décharger le chemin de fer de sa responsabilité et non « toute autre cause ».

4° Si la commission accepte le chiffre 5° proposé, on pourrait biffer les chiffres 1°-4°, parce que les termes du chiffre 5° « toute autre cause » couvrent tous les cas.

5° Si la commission n'est pas d'accord de supprimer purement et simplement le chiffre 5°, nous vous proposerions comme solution éventuelle de reprendre l'ancien texte, ainsi conçu : « toute interruption du trafic empêchant... »

M. Durand (Frankrijk) « estime qu'en droit, si l'on rapproche en effet le § 7 de l'article 11 de l'article 27 de la C.I.M., on s'aperçoit de l'inutilité du 5°, de celle du 2° et probablement des autres alinéas. Le 5° est au surplus trop général et il paraît préférable, comme

proposer M. Martin de revenir au texte ancien : « Toute interruption du trafic empêchant... ». Il est décidé, en lieu et place du texte qui figure présentement au chiffre 5° du projet, de maintenir celui de la C.I.M. actuelle (article 11, § 7, premier linéa) : « toute interruption du trafic empêchant temporairement de commencer ou de continuer le transport... » ⁽¹¹⁾.

De vermelding in de tekst van « buiten de schuld van de spoorweg » werd echter overgebracht naar letter a), hierboven aangehaald, zodat hieraan een algemene draagwijdte wordt gegeven voor de cijfers 1° tot 5° ⁽¹²⁾. Het is derhalve o.i. ten onrechte dat von Nänassy de stelling verdedigt dat voortaan de spoorweg zich op de schorsing zou kunnen beroepen ook dan wanneer eigen schuld oorzaak is van de stoornis in het verkeer ⁽¹³⁾.

Zelfs zonder de beperking betreffende de eigen schuld van de spoorweg opgenomen onder letter a), strookt dergelijke thesis noch met de economie van de tekst noch met de voorbereidende werken.

Conform artikel 27, dat het basisartikel vormt voor wat betreft de aansprakelijkheid van de spoorweg, moet deze laatste in het gegeven geval het bewijs leveren dat de oorzaak van de stoornis ligt in omstandigheden welke hij niet kon vermijden of welke gevolgen hij niet kon verhelpen ⁽¹⁴⁾.

8. Het laatste lid van de oude § 7, dat luidde : « De in dit artikel bedoelde onderbrekingen der leveringstermijnen zijn alleen van kracht, wanneer aanleiding en duur door de spoorweg in de vrachtbrief zijn vermeld », wordt weggelaten.

Deze belangrijke wijziging werd aangebracht op verzoek van België op grond van volgende motivering : (voorstel nr. 62bis).

« Une jurisprudence tend à se former en Belgique selon laquelle l'omission de cette mention a pour effet d'empêcher le chemin de fer d'invoquer les dispositions du § 3 de l'article 27, ce qui aboutit, en fait, à faire supporter par le chemin de fer les conséquences éventuellement dommageables pour la marchandise d'un retard provoqué par des causes étrangères à son exploitation et sur lesquelles il ne possède aucune action.

» Cette jurisprudence paraît contraire au principe général du droit qui s'oppose à ce qu'un débiteur soit condamné en raison du retard dans l'exécution toutes les fois qu'il justifie que l'inexécution provient d'une cause étrangère qui ne peut lui être imputée et qu'il n'y a aucune mauvaise foi de sa part.

» De plus, l'application de cette disposition se heurte, notamment dans les gares frontalières importantes, à de grandes difficultés d'ordre pratique. Elle exige, en effet, une augmentation de l'effectif du personnel, peu compatible avec la situation économique de la plupart des réseaux ferroviaires » ⁽¹⁵⁾.

Van het standpunt van de gebruikers kan deze schrapping wellicht worden betreurd. Wie voor overschrijding van de leveringstermijn een bezwaar indient kan niet weten of de spoorweg niet eenvoudig het bezwaarschrift zal verwerven, zich steunend op een van de gronden opgesomd in artikel 11, § 7, waardoor de leveringstermijn is geschorst ⁽¹⁶⁾.

Het valt verder te betreuren dat artikel 11 niet behoort tot de reeks artikelen die, krachtens artikel 67, door de herzieningscommissie kunnen worden aangepast.

Het weze niettemin onderstreept dat de schorsing slechts kan worden ingeroepen wanneer door de stoornis in het verkeer *het begin* of de *voortzetting* van het vervoer tijdelijk verhinderd wordt. In de andere gevallen kan deze stoornis niet worden ingeroepen.

9. Ook § 8, lid 1, bevat een nieuwe bepaling die voorzeker een praktische en billijke oplossing geeft aan bepaalde moeilijkheden.

Onder ordernummer 60 gaf M. Wick (Zwitserland) volgende motivering: « Il arrive fréquemment que des envois à grande vitesse parviennent à la gare destinataire après les heures de fermeture des bureaux. En pareil cas, leur livraison ou leur mise à disposition ne peut avoir lieu que le lendemain, après ouverture des guichets.

Si le délai de livraison expire pendant que le bureau est fermé, le destinataire peut faire valoir un dépassement du délai, bien que l'envoi soit mis à sa disposition auuistôt après la réouverture du guichet et qu'il n'ait eu aucune possibilité d'en prendre livraison plus tôt. A notre avis il est exagéré d'obliger le chemin de fer à payer une indemnité en pareil cas. » (17).

Alhoewel op aandringen van verschillende afgevaardigden dit voorstel werd ingetrokken, werd het achteraf door het comité van deskundigen weer opgenomen (18).

10. Het nieuwe § 9 is wat de grond betreft de weergave van het oude § 6, doch geeft systematischer en juist de begrippen weer betreffende het nakomen van de leveringstermijnen.

Artikel 12. — *Toestand van het goed. Verpakking.*

Hierbij weze alleen vermeld, behoudens stilistische wijzigingen, dat voor het spoor-zeeverkeer een nieuwe bepaling werd ingelast als tweede lid van § 6.

Bij het vladen is deze bepaling niet alleen nuttig maar noodzakelijk.

Artikel 13. — *Verstrekken van voor de vervulling van douane- en andere ambtelijke formaliteiten vereiste stukken. Douaneversluiting.*

De zware opsomming van « douane-, octrooi-, fiscale-, politie-, en andere ambtelijke formaliteiten » wordt thans bondig vermeld onder « douane- en andere ambtelijke formaliteiten. »

Het tweede lid van § 1 wordt aangevuld door een bepaling « dat de afzender de bescheiden ten gepasten tijde moet doen toekomen op het stationskantoor, het douanekantoor of enig ander ambtelijk kantoor, waar de formaliteiten dienen vervuld ».

In het derde lid van § 2 wordt de spoorweg en de commissionnair ook verantwoordelijk gesteld voor het « niet gebruik » van de bescheiden.

Hoofdstuk II.

Uitvoering van het vervoercontract.

Artikel 14. — *Aanbieding ten vervoer en lading van de goederen.*

Dit artikel onderging enkel redactionele wijzigingen van ondergeschikt belang.

Artikel 15. — *Douane- en andere ambtelijke formaliteiten.*

Benevens enkele stilistische tekstverbeteringen weze hierbij aangemerkt:

1. Wijziging van het tweede lid van § 1:

a) de afzender moet zijn verlangen om de douane en andere ambtelijke formaliteiten bij te wonen in de vrachtbrief doen kennen.

b) de geadresseerde zelf kan, op grond van artikel 22, § 1, eveneens vragen deze formaliteiten zelf bij te wonen of iemand hiervoor af te vaardigen.

c) de partij die aanwezig is kan zelf, binnen de bij de wetten en reglementen toegelaten perken, de tolrechten en andere kosten betalen.

Sedert lang werd door de commissionnairs-verzenders aangedrongen opdat de spoorweg niet alleen meer het recht zou bezitten om onderweg te dedouaneren. Onder nr. 73 werd door Spanje een voorstel gedaan om ook op dit punt een wijziging te brengen aan artikel 15 en de belanghebbenden of hun mandatarissen toe te laten ook onderweg de douane en ambtelijke formaliteiten te vervullen.

Daartentegen werd aangevoerd dat in de meeste nationale wetten de vervoerder aansprakelijk is ten overstaan van de douane voor het vervullen van de douaneformaliteiten en het derhalve niet mogelijk is derden in het bezit te stellen van de goederen zolang ze nog onderweg zijn.

Dit voorstel werd afgewezen en alleen de hierboven vermelde toegeving werd verkregen (18).

2. De laatste woorden van het eerste lid van § 2 « en de vrachtbrief inlossen » worden weggelaten.

Deze tekst is alzo in overeenstemming met de tekst van artikel 22.

Artikel 16. — *Aflevering.*

1. Krachtens artikel 22 heeft de geadresseerde nu ook het recht het vervoercontract te wijzigen. Derhalve spreekt § 1 van « station van bestemming » en niet meer van « station door de afzender aangewezen ».

In dit lid wordt verder de term « tegen ontvangstbewijs » vervangen door « tegen aftekening » en de zinsnede « en betaling van het bedrag der uit de vrachtbrief voortvloeiende vorderingen » weggelaten.

Het tweede lid van § 1 regelde inderdaad deze verbintenis van de geadresseerde. Dit lid spreekt echter nu van « het bedrag der te zijnen laste gelegde vorderingen te betalen » (19).

2. Benevens stilistische verbeteringen wordt aan de tekst van § 2 een nieuwe bepaling toegevoegd: « Indien de spoorweg het goed aan huis bezorgt of laat bezorgen, wordt de aflevering slechts op het ogenblik van die bezorging als uitgevoerd geacht. »

Het aan huis bezorgen of laten bezorgen van wege de spoorweg omvat: « les trois cas possibles de livraison à domicile, savoir lorsque le chemin de fer effectue lui-même le camionnage, lorsque le camionneur, engagé par le chemin de fer, assume la remise à domicile sous sa propre responsabilité et enfin lorsque le camionneur livre à domicile sous la responsabilité du chemin de fer » (20).

De tekst spreekt verder van de « voor het station van bestemming geldende wetten en reglementen » in plaats van « de wetten en reglementen van de met aflevering belaste spoorweg ». Hij spreekt ook nu van « de verrichtingen voor de aflevering » wat zakelijker klinkt als « de wijze van aflevering van het goed ».

3. Het oude artikel 44, § 3 wordt thans als § 4 in artikel 16 opgenomen.

Deze bepaling hoort beter bij dit artikel.

Artikel 17. — *Betaling der kosten.*

Afgezien van enkele redactionele verbeteringen en wijzigingen in de volgorde van de paragrafen, werden in dit artikel verschillende bepalingen herzien.

1. Het § 2, letter e), werd geschrapt daar de daarin vervatte bepaling geen nut vertoonde. Ze werd vervangen door het tweede lid van § 2, letter g).

2. In § 3 wordt een nieuwe beschikking opgenomen waarbij wordt bepaald dat « andere dan de bij § 2 aangeduide voorschriften niet mogen worden opgenomen ».

3. In een nieuw § 4 wordt voorzien dat « de internationale tarieven, in zake betaling van de kosten, bijzondere voorwaarden mogen behelzen ».

De meeste internationale tarieven kenden reeds dergelijke beschikkingen, zonder dat hun toelaatbaarheid werd betwist.

4. Een nieuw § 6 schrijft voor dat « bijkomende kosten, zoals staangeld, magazijngeld, weeggeld, waarvan de inning te wijten is aan de geadresseerde of aan een verzoek van zijnentwege, worden steeds door hem betaald ».

Deze bepaling werd ingelast om de afzender tegen de nalatigheid van de geadresseerde te beschermen, vooral wanneer de zending « franco alle kosten » verzonden wordt.

5. De eenvormige bijkomende bepalingen n° 1 van het oude artikel 17 wordt thans verwerkt in het artikel zelf onder § 2, letter g.

6. In § 8 vinden we het vroegere § 5 terug, doch de term « maand » is er vervangen door « dertig dagen »; het § 9 vormt thans het oude § 6.

Artikel 18. — *Verbetering van de inningen.*

Vroeger sprak de titel van het artikel van « Onjuiste toepassing van het tarief ».

Behoudens redactionele en stillistische wijzigingen weze hier vermeld :

1. Wat betreft de verplichte mededeling van te veel geïnde bedragen is het plafond van 0,50 frank op één frank gebracht (§ 2).

2. Het tweede lid van § 3 is een aanpassing aan de toestand geschapen door het nieuwe artikel 22 betreffende het recht van de geadresseerde tot wijziging van het vervoercontract.

3. De rente voorzien bij § 4 wordt verlaagd tot 5 %.

Artikel 19. — *Remboursementen en voorschotten.*

De wijzigingen in dit artikel zijn analoog aan deze van voorgaand artikel.

Er wordt in § 2 rekening gehouden van het feit dat de rechthebbende iemand anders zijn kan dan de afzender. Het spreekt derhalve niet meer van de afzender.

De vertragsrente is hier eveneens teruggebracht op 5 %.

Artikel 20. — *Aangifte van het belang bij de aflevering.*

Het vroegere artikel 20 betreffende de verplichtingen van de spoorweg van bestemming werd overbodig geacht. Deze volgen trouwens uit de bepalingen van de artikelen 8, 17 en 47.

In artikel 20 werden de twee eerste paragrafen van artikel 35 opgenomen betreffende de aangifte van het belang bij de aflevering.

Hoofdstuk III.

Wijziging van het vervoercontract.

Artikel 21. — *Recht van de afzender tot wijziging van het vervoercontract.*

Vermits artikel 22 nu ook voor de geadresseerde het recht voorziet het vervoercontract te wijzigen, wordt

dit artikel bij deze nieuwe rechtstoestand aangepast.

In § 2 wordt nu ook voorgeschreven dat de afzender zijn orders moet inschrijven op de duplicaatvrachtbrief die moet worden vertoond en dat ze moeten worden ondertekend.

De bepaling van §3, tweede lid, luidt thans : « indien het internationaal tarief of andere overeenkomsten tussen belanghebbende spoorwegen niet anders bepalen, moet het station van bestemming of het station, waar de zending wordt opgehouden, de nadere order uitvoeren zonder op bevestiging te wachten, indien het telegram of het telefonisch bericht van het station van afzending komt, wat in geval van twijfel dient geverifieerd. »

Het § 4 wordt nieuw geordend en onder letter c) wordt een nieuwe bepaling ingelast als logische aanpassing van artikel 21 bij het nieuwe artikel 22. Het recht van de afzender tot wijziging van het vervoercontract vervalt « wanneer de geadresseerde overeenkomstig artikel 22 nadere orders mag geven, zodra de zending in het douanegebied van het land van bestemming is gekomen ».

Artikel 22. — *Recht voor de geadresseerde tot wijziging van het vervoercontract.*

In de literatuur werd herhaald gewezen op de noodzakelijkheid het statuut van de geadresseerde te herzien met het oog op het beschikkingsrecht over de zending (21).

In het rechtssysteem dat de basis vormt van de meeste nationale wetgevingen op het vervoer, evenals van de internationale overeenkomst, geldt als hoofdprincipe dat de voornaamste persoon bij het vervoercontract de afzender is.

Alhoewel het vervoercontract meestal — afzender en geadresseerde kunnen zeer goed één en dezelfde persoon zijn — een verbintenis inhoudt afgesloten in het voordeel van een derde, de geadresseerde, wordt de afzender beschouwd als de meester van het contract, de dominus negotii, en dit bijna tot op het ogenblik dat de laatste uitvoeringsdaad is gesteld.

De juridische toestand werd in de C.I.M. geregeld door de artikelen 5, 7, 10, 18, 21, 22, 23, 24 40 en 41.

Conform deze bepalingen is het de afzender alleen die beslist over de voorwaarden waarin het vervoercontract wordt afgesloten en uitgevoerd; hij kiest het tarief en bepaalt er de vorm van in het raam van de algemene rechtsbepalingen en administratieve voorschriften; hij duidt de plaats aan de wijze van dedouaneren. Het contract wordt uitgevoerd zoals het door hem werd vastgelegd of in de loop van de uitvoering werd gewijzigd. Hij alleen bezat het recht om, tot op het ogenblik dat de geadresseerde tot het contract was toegetreden, over het goed te beschikken.

Welnu, de toetreding van de geadresseerde tot het vervoercontract kon maar plaats vinden op het ogenblik van de aankomst van het goed op het station van bestemming of zoals artikel 16 bepaalde als het vaststaat dat het goed verloren is of indien het goed niet binnen dertig dagen na het verstrijken van de conform artikel 11 bepaalde leveringstermijn ter beschikking is gesteld, zoals artikel 30 voorschreef.

Dienvolgens bleef het goed in de macht van de afzender niet alleen gedurende gans de duur van het vervoer, maar ook nog, na aankomst van het goed op het station van bestemming zolang de geadresseerde niet tot het contract is toegetreden en de rechten heeft doen gelden hem toegekend bij artikel 16, § 3.

De juridische toestand van de geadresseerde ontstaan uit het vervoercontract — onafgezien de rechten

die hij buiten het vervoercontract bestaande verbintenissen zou kunnen bezitten — was uitsluitend bepaald door de artikelen 16, 18, 21, § 4 en 41 van de C.I.M.

Door het naleven van de voorwaarden gesteld bij artikel 16, d.i. door het opvorderen van de vrachtbrieff en van het goed, verviel het recht van de afzender tot wijziging van het vervoercontract en van dat ogenblik af moest de vervoerder, conform artikel 21, § 4, zich gedragen naar de aanwijzingen van de geadresseerde, op straffe van tegenover hem overeenkomstig de bepalingen van titel III verantwoordelijk te zijn voor de gevolgen van het niet uitvoeren van de aanwijzingen.

Deze aanwijzingen of orders van de geadresseerde, die door de C.I.M. niet nader werden omschreven, konden zich slechts situeren in het raam van het vervoercontract zoals het door de afzender was afgesloten (22).

Algemeen was aangenomen dat hij orders kon geven betreffende het lossen van het goed, het nazicht van het gewicht, de inhoud en het aantal stukgoederen, de aflevering van het goed aan een mandataris, enz. Zelfs het afleveren van het goed aan een derde, op order van de geadresseerde, werd niet aanzien als een wijziging van de overeenkomst. Deze derde werd steeds beschouwd als een mandataris. Deze toestand was ver van te beantwoorden aan de vereisten van het zakenleven.

In de internationale handel kwamen meer en meer contracten op de voorgrond, waarbij de koopwaren werden verzonden op last en risico van de geadresseerde zodra ze het land van verzending hadden overschreden.

« De plus en plus, zegt het officieel verslag van het Centraal Bureau, les ventes internationales se concluent de manière qu'au plus tard lors de l'entrée dans le pays du destinataire la marchandise est considérée comme vendue et que dès ce moment le vendeur a droit au prix de vente qui, le plus souvent, conformément aux accords internationaux, lui est versé par la voie du clearing; que donc, dès ce moment l'expéditeur n'est plus intéressé au sort de la marchandise, tandis que le destinataire doit y vouer toute son attention » (23).

De noodzakelijkheid van het instellen van een recht tot wijziging van het vervoercontract in het voordeel van de geadresseerde, werd vooral duidelijk aanvoeld in de landen met geleide economie.

Van daar ook dat het voorstel tot inlassen van dit recht uitging van Hongarije, dat tot staving een memorie van toelichting neerlegde (24), voorstel dat verder werd gesteund door Bulgarije, Polen, Roemenië en Tsjechoslovakije.

In zekere mate werd de noodzakelijkheid van deze wijzigingen ook in andere landen aanvoeld, bij zover dat de spoorwegen reeds aan de geadresseerde het recht toekenden over de goederen te beschikken zodra de zending in het land van bestemming was aangekomen.

Weliswaar geschiedde zulks enkel en alleen onder verbintenis van de geadresseerde de spoorweg volledig schriftelijk te vrijwaren voor de nadelige gevolgen die voor de spoorweg hieruit konden voortspuiten.

Gelet op deze internationale noodzakelijkheid achtte het deskundige comité het wenselijk het Hongaarse voorstel, dat zich beperkte tot een wijziging van artikel 21, uit te diepen en in het voordeel van de internationale handel een verrekender systeem op te bouwen.

Het wordt inderdaad usus de goederen te verkopen met overdracht van eigendom, hetzij bij de aflevering op het station van afzending (of het aan kaai bren-

gen), hetzij bij het overschrijden van de grens van het land van afzending.

In dergelijke voorwaarden was het niet langer logisch aan de geadresseerde, die eigenaar geworden was van de goederen, het recht over de goederen te beschikken te ontzeggen.

Deze regeling was anderzijds ook in het voordeel van de banken, die, bij het toekennen aan de geadresseerde van een documentair krediet, meer toezicht verkregen op de goederen zonder beroep te moeten doen op een vrachtbrieff aan toonder of op een cognossement.

In acht genomen de stremmende bepalingen welke nog steeds heersen in zake betaling (clearing), werd niettemin geoordeeld dat met omzichtigheid diende te worden gehandeld en werd het beschikkingsrecht van de geadresseerde nog binnen zekere perken gehouden.

Welk is dan dat nieuw recht van de geadresseerde?

I. Grondprincipes en voorwaarden tot uitoefening van het recht tot wijziging van het vervoercontract van de geadresseerde.

De afzender blijft in principe de « dominus negotii ».

Het § 1 bepaalt dat « de geadresseerde slechts dan het recht bezit het vervoercontract te wijzigen wanneer de afzender de kosten betreffende het vervoer in het land van bestemming niet voor zijn rekening heeft genomen en daarenboven de in artikel 6, § 7, letter h), voorgeschreven vermelding in de vrachtbrieff heeft aangebracht, d.w.z. een verklaring waarbij de geadresseerde het recht wordt toegekend het vervoercontract te wijzigen en nadere orders te geven.

Eveneens om politico-financiële redenen bepaalt § 1, lid 2, dat de orders die de geadresseerde mag geven, slechts uitwerking hebben wanneer de zending in het douanegebied van het land van bestemming is aangekomen.

Men mag inderdaad niet uit het oog verliezen, zoals Mătyassy Z. betoogt: « que le contrat de transport n'est pas un but en soi, mais constitue en règle générale un moyen de servir les transactions économiques. Aussi, la structure juridique du contrat doit-elle être adaptée aux exigences de l'économie, même si l'on respecte le principe exigeant que ce contrat soit nettement séparé et distinct des droits réels qui peuvent grever la marchandise transportée... Le mécanisme du contrat de transport doit être animé par la réalisation des exigences légitimes de la vie économique » (25).

Men moet derhalve, wil men de rechten van de onderliggende contracten vrijwaren, aannemen dat het recht tot wijziging van het vervoercontract zo ruim mogelijk aan de afzender blijft voorbehouden. In de meeste gevallen is trouwens het onderliggend contract een verkoopcontract en wil men dit niet vervormen dan dient men dit principe in acht te nemen (26).

Het zijn dus de economische verhoudingen die aan de basis liggen van het vervoercontract, welke determinerend zijn voor het beschikkingsrecht van de geadresseerde.

Is de afzender van oordeel dat al zijn rechten zijn gevrijwaard, dan is in se geen enkel bezwaar meer om de geadresseerde in het bezit te stellen van het recht over te goederen te beschikken en orders te geven.

De regeling van dit recht bracht een echte omwenteling teweeg in de structuur van de C.I.M. en het volstaat om zich hiervan rekenschap te geven, te noteren dat talrijke artikelen moesten worden gewijzigd en aangepast, nl. de artikelen 6, § 7, letter h); 7, § 10; 15, § 1; 16, § 1; 18, § 3; 21, §§ 1 en 4; 23, § 1; 24, § 8, en 43, § 3.

Verder dient te worden onderstreept dat, zodra de geadresseerde conform deze bepalingen tot de C. I. M. is toegetreden, hij dadelijk bepaalde rechten van de afzender verwerft met de daaraan beantwoordende plichten.

Van dat ogenblik af verdwijnt de afzender uit het contract dat hij in het voordeel van de geadresseerde afsluit, met voor de spoorweg zeer ver strekkende gevolgen. Inderdaad, tot op dat ogenblik diende de spoorweg de belangen en onderrichtingen van de afzender in acht te nemen, terwijl nadien alleen nog deze van de geadresseerde doorslaggevend zijn.

Het verslag van het comité van deskundigen vermeldt: « Le destinataire qui use de son droit de modifier le contrat de transport, passé entre l'expéditeur et le chemin de fer, devient de ce fait maître du contrat. Il résulte de son intervention que ce n'est plus l'expéditeur qui est intéressé à la marchandise, mais bien le destinataire. Il est donc logique que le destinataire prenne les mesures nécessaires en cas de surcharge, d'empêchement au transport ou à la livraison. De même c'est lui qui, à partir du moment où il a donné ordre de modifier le contrat, doit pouvoir présenter les réclamations administratives ou exercer les actions judiciaires » (27).

Derhalve dient de spoorweg in talrijke gevallen, waarvoor bij de bepalingen overigens niets is voorzien, rekening te houden met de belangen van de geadresseerde en is hij verplicht deze laatste op de hoogte te brengen van de vervoerincidenten.

Conform artikel 24, § 1, zal hij also bij stoornissen in het vervoer oordelen of het in het belang van de geadresseerde raadzaam is hem instructies te vragen.

Hetzelfde geldt voor wat betreft de toepassing van artikel 24, § 2, wanneer er geen andere vervoerweg is, of indien om andere redenen voortzetting van het vervoer niet mogelijk is.

Men dient eveneens aan te nemen dat na toetreding tot het contract op grond van artikel 22, de geadresseerde tevens het recht bezit het vervoercontract te niet te doen in het raam van artikel 24, § 4, en dat hij in de plaats treedt van de afzender voor wat aangaat de toepassing van artikel 24, §§ 6 en 7 (28).

Door inlassing van artikel 22 werd dus de C. I. M. gevoelig gewijzigd en men mag derhalve beweren dat door zijn tussenkomst op basis van artikel 22 de geadresseerde volledig in de rechtstoestand van de afzender wordt geplaatst, met de rechten en plichten eraan verbonden (29).

Alleen bij toepassing van artikel 18, § 3, blijft eventueel de afzender nog gehouden tot betaling van een te weinig geïnd bedrag, als dit betrekking heeft op kosten welke hij krachtens het frankeringsvoorschrift in de vrachtbrief voor zijn rekening heeft genomen.

Deze rechtstoestand is, zoals von Nänassy terecht onderstreept, in wezen verschillend met deze welke tot stand komt door de toetreding van de geadresseerde tot het vervoercontract in het raam van artikel 16, hetzij door de inontvangstneming van de vrachtbrief, hetzij door uitoefening van de rechten toegekend bij artikel 16, § 3.

Door deze toetreding verwerft de geadresseerde de rechten en de plichten die eigen zijn aan zijn toestand van geadresseerde. Op grond daarvan kan hij de aan-neming van het goed nog weigeren, zelfs na inontvangst-neming van de vrachtbrief en betaling van de kosten, zolang geen gevolg is gegeven aan zijn verzoek om vaststelling van een door hem beweerde schade.

« Um die zwei Rechtslagen auch durch entsprechenden Bennung richtig zu unterscheiden, könnte man vielleicht im Falle eines Eintritts des Empfän-

gers in das Vertragsverhältnis nach Artikel 22 vom *Eintritt des Empfängers in die Absenderstelle* und im Falle eines Eintritts nach Artikel 16 vom *Eintritt des Empfängers in die Empfängerstelle* sprechen » (30).

II. Welke orders mag de geadresseerde geven?

De orders welke de geadresseerde gerechtigd is te geven zijn beperkend opgesomd in artikel 22, § 1, derde lid.

Benevens deze uitdrukkelijk voorziene orders kunnen nochtans de internationale tarieven de geadresseerde het recht toekennen om, naast de aangeduide wijzigingen, nog order te geven voor andere wijzigingen (artikel 22, § 1, lid 5).

De door de geadresseerde te geven orders zijn onderverdeeld in twee groepen:

A. Eerste groep: *orders die door de internationale tarieven niet kunnen worden beperkt.*

a) *Het goed onderweg op te houden.*

Vermits de geadresseerde slechts orders mag geven wanneer de zending in het douanegebied van het land van bestemming is gekomen, kan vanzelfsprekend dit recht slechts worden aangewend voor het ophouden van de zending in het land van bestemming en ten vroegste op het grensstation.

Vraagt de geadresseerde het ophouden van het goed in een bepaald station, dan kan hierop slechts worden ingegaan wanneer conform artikel 23, § 1, letters a) en b), het order tijdig wordt gegeven en het goed het station nog niet voorbij is, alsmede op voorwaarde dat door het order uit te voeren de regelmatigheid van de dienst niet wordt verstoord.

De geadresseerde dient niet aan te geven welk doel hij beoogd met het ophouden van het goed, orders voor latere bestemming kunnen achteraf worden doorgegeven. Het geldt hier dus in se een voorlopige maatregel. (Bijlage IV, b, n° 1.)

b) *De aflevering van het goed op te schorten.*

Dit order komt er op neer de zending op te houden op het station van bestemming. Ook hier dient de geadresseerde geen reden op te geven. Zoals voor het ophouden van het goed onderweg, is dit een voorlopige maatregel, in afwachting dat door de geadresseerde definitieve orders en onderrichtingen worden overgemaakt. (Bijlage IV b, n° 2.)

c) *Het goed in het land van bestemming aan een andere persoon dan de in de vrachtbrief aangegeven geadresseerde af te leveren.*

Hierdoor wordt een nieuwe rechtstoestand geschapen, waarbij enerzijds de oorspronkelijke geadresseerde in de plaats treedt van de afzender en een nieuwe geadresseerde in de plaats van deze die in de vrachtbrief als zodanig aangegeven was.

De nieuwe geadresseerde wordt dan de derde in wiens voordeel het vervoercontract is afgesloten en die gerechtigd is conform artikel 16 tot het contract toe te treden.

Omvat dit order het recht tot aanduiding van een andere persoon dan de oorspronkelijke geadresseerde op een andere plaats dan het station van bestemming?

Hierop dient ontkennend te worden geantwoord om reden dat we anders vervallen in het order vermeld onder letter e) dat in een andere groep is ondergebracht (31).

Anderzijds zijn wij de mening toegedaan dat als

derde persoon in aanmerking komt, elke persoon, zowel natuurlijke als rechtspersoon, of deze al dan niet op het aangegeven adres zijn wettelijke woon- of verblijfplaats heeft. Een gelegenheidsadres volstaat en het zou o.i. niet stroken met de aard van het vervoercontract de nationaliteit of de werkelijke woonst- of verblijfplaats van de derde hierbij een rol te laten spelen ⁽³²⁾.

Men mag overigens niet uit het oog verliezen dat, waar de C.I.M. van 1924 in artikel 6, § 6, letter d) aangifte voorschreef van « de naam en de woonplaats van de geadresseerde », de IVe Conferentie zulks wijzigde en thans alleen wordt vereist « de naam en het adres van de geadresseerde » ⁽³³⁾.

Op te merken valt dat, bij toepassing van § 3, de derde waaraan de zending dient te worden afgeleverd op grond van een order van de geadresseerde, op zijn beurt niet gerechtigd is het vervoercontract te wijzigen. « Il faut éviter, de créer une suite de destinataires, qui auraient tous le droit de modifier le contrat de transport » ⁽³⁴⁾.

d) *Order om de douane- en andere ambtelijke formaliteiten, onder de bij artikel 15, § , vastgestelde voorwaarden, met zijn deelneming of die van zijn gevolmachtigde te laten vervullen.*

Bij het inlassen van dit order is de conferentie uitgegaan van het standpunt dat, bij internationale goederenzendingen, vooral de douane-inklaring bij invoer in aanmerking komt en de geadresseerde bij het vervullen van deze formaliteiten door een vertrouwensman is vertegenwoordigd.

In de C.I.M. wordt niets bepaald omtrent de wijze van handelen van de spoorweg, wanneer het order vermeld onder § 1, letter d) wordt gegeven.

Het is duidelijk dat de spoorweg de geadresseerde tijdig moet in kennis stellen van dag, uur en plaats van de douane-inklaring en zulks desgevallend telefonisch of telegrafisch kan geschieden op kosten van de geadresseerde ⁽³⁵⁾.

Dit order is vermeld op bijlage IV, b) onder n° 4.

B. Tweede groep : *Orders die door de geadresseerde slechts kunnen worden gegeven, behoudens andersluidende bepalingen in de internationale tarieven.*

e) *Het goed in het land van bestemming op een ander station van bestemming af te leveren.*

In dit geval mag de geadresseerde voorschrijven om een als vrachtgoed aangevangen zending als ijsgoed voort te zetten of omgekeerd, mits het station, waar de zending is opgehouden, voor beide vervoercategoriën geopend is; hij mag eveneens het toe te passen tarief en de vervoerweg voorschrijven.

Als zodanig komen in aanmerking :

1) Aflevering van het goed op een station gelegen aan de oorspronkelijke vervoerweg.

2) Afleiding van het goed van uit een station gelegen aan de oorspronkelijke vervoerweg naar een zich buiten deze vervoerweg bevindende bestemming.

3) Verderzending van het goed van op het oorspronkelijke station van bestemming.

Deze orders kunnen dus enkel worden gegeven indien de internationale tarieven geen andersluidende bepalingen bevatten. De orders kunnen worden beperkt.

Men wil eventueel in bepaalde gevallen vermijden dat de afrekeningen tussen de spoorwegbesturen niet al te zeer bemoeilijkt worden.

Niettemin bepaalt het voorlaatste lid van § 1 van

artikel 22 dat, waar enerzijds geen andere dan de in § 1 genoemde orders zijn geoorloofd, de internationale tarieven de geadresseerde evenwel het recht kunnen toekennen om, naast deze aangeduide wijzigingen nog andere orders te geven voor andere wijzigingen. Het valt echter te onderstrepen dat een analoge beperking niet is voorzien voor de afzender voor het order vervat onder artikel 21, § 1, letter e).

Voor deze wijziging dient de vermelding aangebracht op bijlage IV, b, onder n° 5.

Verder valt op te merken :

1) dat voor al deze orders artikel 22, § 1 in fine voorziet dat zij nimmer de splitsing der zending mogen tengevolge hebben;

2) dat de geadresseerde gerechtigd tot het geven van orders dit recht kan uitoefenen door tussenkomst van een volmachttrager;

3) dat de geadresseerde tegelijkertijd twee of meer orders mag geven, voor zover deze niet tegenstrijdig zijn.

De praktijk zal weldra uitwijzen of deze belangrijke wijziging in de structuur van de C.I.M. al of niet moeilijkheden zal in het leven roepen. In dit opzicht is het wel van belang te onderstrepen dat artikel 22 is opgenomen onder de bij artikel 67, § 3, voorziene artikelen, die door de herzieningscommissie kunnen worden bijgehouden. Het risico verbonden aan de toepassing van dit nieuw artikel is derhalve niet groot.

C. Procedure.

1) De orders van de geadresseerde moeten worden gegeven door middel van een schriftelijke verklaring naar het model van bijlage IV letter b) van de C.I.M., hetzij op het station van bestemming, hetzij op het station van ingang in het land van bestemming. (Artikel 22, § 2, lid 1.) Bijlage IV b) voorziet datum en handtekening van de opdrachtgever.

2) Elk nader order, dat door de geadresseerde op een andere dan de bovenomschreven wijze wordt gegeven, is nietig.

3) De geadresseerde moet voor het uitoefenen van zijn recht tot wijziging van het vervoercontract de duplicaat-vrachtbrief niet voorleggen (§ 2, lid 3).

Deze bepaling stelt vanzelfsprekend het probleem van de legitimatie.

Wie is de geadresseerde ? De natuurlijke of rechtspersoon, of firma of handelsnaam die als geadresseerde vermeld is in de vrachtbrief.

Om zulks te kunnen nagaan moet men inzage kunnen nemen van de vrachtbrief en zulks is niet mogelijk wanneer orders worden doorgegeven aan het station van bestemming of aan het grensstation en het goed of de vrachtbrief op dat station nog niet zijn aangekomen ⁽³⁶⁾.

Ten einde de geadresseerde in het bezit te stellen van een legitimatiebewijs had Hongarije het invoeren van een vrachtbrieftriplicaat voorgesteld. Dit voorstel werd echter door de voorbereidende commissie als te ingewikkeld afgewezen ⁽³⁷⁾. De commissie gaf de voorkeur aan het gebruik van het vrachtbriefduplicaat ⁽³⁸⁾.

Achteraf werd ook dit tegenvoorstel van de hand gewezen omdat in de meeste gevallen het vrachtbriefduplicaat nog niet in het bezit is van de geadresseerde op het ogenblik dat hij reeds gerechtigd is het vervoercontract te wijzigen.

Het is derhalve niet mogelijk aan het station van bestemming of aan het grensstation de geldigheid van het order te controleren, zodat dit zonder meer verplicht is het order te aanvaarden en door te zenden

aan het station met de uitvoering gelast. Alleen dat station kan nagaan of het order rechtsgeldig werd gegeven en de persoon die het doorgaf als geadresseerde in de vrachtbrief staat vermeld.

Waar de opwerping werd gemaakt dat in dit systeem misbruiken mogelijk zijn, werd terecht geantwoord dat deze ook met het vrachtbriefduplicaat niet zijn uitgesloten of met het bericht van kennisgeving⁽³⁹⁾.

Om deze misbruiken te keer te gaan is het wenselijk dat het station waar het order wordt afgegeven, met omzichtigheid zou te werk gaan en de identiteit van de opdrachtgever zou controleren.

Artikel 23. — *Uitvoering van nadere orders.* (Oude artikel 22.)

In § werd voorheen bepaald dat ingeval van stoornissen in het vervoer de instructies van de afzender moesten worden gegeven door tussenkomst van het station van afzending.

Deze bepaling werd niet behouden om reden dat zowel de spoorweg als de afzender er belang bij hebben dat de orders zo spoedig mogelijk worden doorgegeven aan het station waar de stoornis zich voordoet.

Derhalve voorziet het nieuwe lid één van § 5 dat de afzender zijn instructies mag geven ofwel aan het station van afzending ofwel aan het station waar het goed zich bevindt. Indien hij de aanwijzing van de geadresseerde of van het station van bestemming wijzigt of indien hij zijn instructies aan een ander dan het station van bestemming geeft, moet hij zijn instructies inschrijven op de duplicaat-vrachtbrief die moet worden voorgelegd.

De vorm waarin dit moet geschieden is niet voorgeschreven en bij ontstentenis van model, kan dus elke vorm worden aangewend. Ook mondelinge instructies volstaan⁽⁴⁰⁾.

Aan te bevelen is nochtans dat de instructies schriftelijk zouden worden gegeven ten einde betwistingen nopens draagwijdte en inhoud te voorkomen.

Het paste verder te herhalen, zoals in artikel 21, § 2, lid 2, dat indien de spoorweg gevolg geeft aan de instructies van de afzender zonder de voorlegging van de duplicaat-vrachtbrief te hebben gevorderd en indien dit duplicaat aan de geadresseerde werd overgemaakt de spoorweg tegenover deze laatste verantwoordelijk is voor de schade die er mocht uit voortvloeien (§ 5, lid 2).

Het nieuwe lid 1 van § 6 neemt letterlijk het oude § 7 van artikel 23 over, terwijl het tweede lid de bepaling weergeeft opgenomen in artikel 25, lid 2, betreffende de stoornissen in de aflevering waardoor de bestemming van de opbrengst van de verkoop van het goed wordt geregeld.

In § 7 vinden we het oude § 8 van artikel 23 terug terwijl in § 8 een nieuwe bepaling wordt opgenomen die aansluit bij het nieuwe artikel 22.

Heeft de geadresseerde van het recht tot wijziging van het contract gebruik gemaakt dan moet de spoorweg niet de afzender doch de geadresseerde verwittigen ingeval zich een stoornis voordoet in het vervoer; de bepalingen van de §§ 2, 4, 6 en 7 zijn bij analogie op de geadresseerde van toepassing. Deze moet de duplicaat-vrachtbrief niet voorleggen.

Artikel 25. — *Stoornissen in de aflevering.* (Oud artikel 24.)

Alleen in § 2, lid 2, treffen we een wijziging aan betreffende het ter beschikking stellen van de opbrengst van de verkoop van het goed. Deze wijziging werd ingevoerd op voorstel van Hongarije op grond

van de overweging dat artikel 25 alleen over de stoornissen in de aflevering handelt. Welnu, zodra de geadresseerde de vrachtbrief in ontvangst heeft genomen (artikel 16) kan er geen spraak meer zijn van stoornis in de aflevering. Hoogstens geldt het hier dan een vertraging of een weigering van het inontvangstnemen van het goed, geval dat niet past in het raam van artikel 25⁽⁴¹⁾.

In dat geval dient te worden verwezen naar de wetten en reglementen van het land waar de afname van de goederen wordt geweigerd.

In § 3 werd een nieuwe bepaling ingelast, die neerkomt op het aanpassen van artikel 25 bij het nieuw artikel 22.

Pandrecht, retentierecht en voorrecht. (Oud artikel 25.)

Voor alle in artikel 20 bedoelde vorderingen bezat de spoorweg op het goed de rechten van een pandhoudende schuldeiser en zulks bij toepassing van artikel 25. Deze rechten bleven bestaan zolang het goed zich in handen bevond van de spoorweg of van een derde, die het voor hem onder zich had.

Dit artikel 25 werd geschrapt zodat thans het pand- of retentierecht van de spoorweg bij toepassing van artikel 53 van de C.I.M. wordt geregeld door de nationale wetten en reglementen.

Aanleiding tot deze schrapping waren de uiteenlopende wetgevingen in de verschillende landen, verdragsluitende Staten van de C.I.M., betreffende het uitoefenen van het pand- of retentierecht.

De herzieningsconferentie drukte echter de wens uit dat de Staten, die thans nog een pandrecht bezitten in het voordeel van de spoorweg (o.a. Duitsland en Zwitserland), dit zouden omvormen in een retentierecht, dat slechts zou worden uitgeoefend in de mate vereist tot dekking van de schuldvorderingen⁽⁴²⁾.

In ons land vloeit het retentierecht voort uit artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek en heeft het tot basis het « non adimpleti contractus »⁽⁴³⁾.

Het vloeit tevens voort uit artikel 8 van de Wet van 25 augustus 1891, dat, bij weigering of geschil over de inontvangstneming, het recht voorziet tot verkoop van de goederen tot beloop van de sommen die aan de vervoerder of de commissionair verschuldigd zijn.

De hypotheekwet van 16 december 1851 voorziet op haar beurt in artikel 20, 7°, een voorrecht voor de vrachtkosten en bijkomende uitgaven op het vervoerde goed, zolang de voerman dit in handen heeft, en gedurende vier en twintig uren die volgen op de aflevering aan de eigenaar of aan de geadresseerde, mits deze er in het bezit van gebleven zijn.

(Wordt vervolgd.)

A. CLERENS,
Advocaat te Leuven.

(1) Goedgekeurd bij de Wet van 23 april 1955; Staatsblad, 2 juni 1955.

Errata, Staatsblad 28 september 1955, blz. 5825. Conform de beslissing getroffen door de « Conférence diplomatique du 16-18 juin 1955 » is de C.I.M. van kracht sedert 1 maart 1956. Van af zelfde datum zijn eveneens van toepassing de nieuwe Bijlagen I, VII en VIII, d.i. de RID, de RIP, en de RICO in de vorm gegeven door het deskundig comité. (B.I. 1956, blz. 33).

(2) De conventie werd ondertekend door: België, Bulgarije, Denemarken, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Italië, Joegoslavië, Libanon, Liechtenstein, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Spanje, Tsjechoslovakije, Turkije, het Verenigd Koninkrijk, Zweden, Zwitserland.

Duitsland ondertekende de conventie van 25 oktober 1952 niet. Voor zijn deelneming werd in aanvullende protocollen de toestand van Oost- en West-Duitsland geregeld. Aanvullend Protocol van 25 oktober 1952, Cijfer 1.b) en dat van

11 april 1953, cijfers 1 en 2, alsmede het slotprotocol B. van de Diplomatische Conferentie van juni 1955.

(3) Het vroeger Internationaal Verdrag van Bern van 23 november 1933 betreffende het goederenvervoer werd vroeger in afkorting aangegeven door: C.I.M. (Convention Internationale de Transport de Marchandises) in Frankrijk en in Italië; I.O.G. (Internationale Overeenkomst van Goederenvervoer) in België en Nederland; I.U.G. (Internationale Übereinkommen van Güterverkehr) in Duitsland en Oostenrijk. Op voorstel van het C.I.T. (Comité International des Transports par Chemin de fer) en ten einde afkortingen op het internationale plan te vereenvoudigen werd door de Conferentie aanvaard alleen nog als afkorting te gebruiken: « C.I.M. ».

BIBLIOGRAFIE:

von Nänassy, Béla, Dr. Jur. « Das Internationale Eisenbahnfrachtrecht. » Gof-Verlag, Wenen, 1956. Dit standaardwerk zal in verkorting worden aangegeven: Nänassy, blz. Müllner, Julius, Dr. Jur. « Das Internationale Übereinkommen über den Eisenbahnfrachtverkehr C.I.M. » Hamburg, 1956.

Hémard, Jean, Prof. Rijssel, « Les Contrats Commerciaux » Deel II (Le mandat commercial. - Les Transports).

Rodière, R. « Droit des transports », Sirey-Paris 1953.

Durand, P. « Les Transports internationaux. Les nouvelles Conventions de Bern. » Revue Trimestrielle de Droit Commercial, 1953, blz. 306 e.v.

Répertoire Pratique du Droit Belge, V^o Transport par Terre, (1956).

Travers, Maurice, « Le Droit Commercial International », Sirey, Paris, 1932. (Vol. V, Fasc. I, II, III) In verkorting aangegeven als Travers, Fasc., nr., blz. Alhoewel enigszins verouderd blijft het te citeren.

Bulletin des Transports Internationaux par chemin de fer. Uitgegeven door het Centraal Bureau te Bern. In vertaling: B.I., blz.

(4) Nänassy, blz. 165-166.

(5) Nänassy, blz. 198; Travers, fasc. I, nr. 5107, blz. 519 en fasc. III, nr. 6351, blz. 256.

(6) Mermet, E., « L'application du §1, al. 3 de l'article 9 de la C.I.M. à certains types de tarifs internationaux », B.I., 1956, blz. 183, e.v.

(7) Nänassy, blz. 207 en de daar aangehaalde rechtsleer en rechtspraak.

(8) Akten Vde Herzieningsconferentie, D.I, blz. 64; verschillende artikelen behandelend reeds het probleem van de mededinging van wegvervoer en binnenscheepvaart. Zie o.m. in het B.I. November 1949; in het tijdschrift « Journal pour le Transport International » - Basel, 1949, nr. 46; in « Spoor en Tramwegen » (Nederland), Maart 1950.

(9) Blz. 235.

(10) Akten Vde Conf., D.II, blz. 234.

(11) Ibid. blz. 276.

(12) Zie Durand, op. cit., blz. 109, nr. 64.

(13) blz. 252.

(14) Zie Müllner, op. cit., blz. 98.

(15) Akten Vde Conf., D.I, blz. 73.

(16) Nänassy, blz. 254-255; Müllner, blz. 94-95, nr. 38 en diens studie in B.I., 1955, blz. 266: « La Nouvelle C.I.M. vue par les Usagers ».

(17) Akten Vde Conf., D.I, blz. 72.

(18) Ibid. blz. 77-78 en 241.

(19) Ibid., blz. 79; met betrekking tot de juridische toestand van de geadresseerde die tot het contact toetreedt verwijzen we naar de studie van von Landenberg, H. « La Prétendue entrée du destinataire dans le contrat de transport. » B.I., 1953, blz. 159, e.v.

(20) Akten Vde Conf., D.I, blz. 5-6.

(21) Nänassy, « Le droit de disposition que possède l'expéditeur sur la marchandise. Son passage au destinataire. » B.I., 1950, blz., 137, e.v.; Chimenti, E., Idem, B.I., 1949, blz. 366, e.v.; de la Massüe, id. B.I. 1950, blz. 261, e.v.; van Landenberg, H. « Renonciation de l'expéditeur à l'exercice de ses droits sur la marchandise », B.I., 1952, blz. 8, e.v.

(22) Nänassy, « Le droit international des Transports par Chemin de fer », Vertaling Ruffy, 1946, blz. 389; Travers, fasc. III, nr. 6265, blz. 138.

(23) Rapport de l'Office Central sur les Travaux de la 5e Conférence de Révision, blz. 14.

(24) Bijlage 2, aan P.V. van de 7e zitting, Akten V Conf., Deel I, blz. 265.

(25) « Le Nouveau Régime adopté dans la C.I.M. en ce qui concerne le droit de modifier le contrat de transport. », B.I., 154, blz. 163; Zie ook Chimenti, E., « Les modifications des conditions du transport en cours d'exécution », B.I., 156, blz. 129, e.v.; Brüll, G., « Les Modifications du contrat de transport d'après la nouvelle C.I.M. », B.I., 1953, blz. 36, e.v.

(26) de la Massüe, R., « La Situation de l'Expéditeur-Vendeur », B.I. 1950, blz. 265, e.v.

(27) Akten V conf. Deel I, blz. 331.

(28) Nänassy, blz. 432.

(29) Mätyassy, loc. cit., blz. 169.

(30) Nänassy, blz. 433.

(31) Ibid., blz. 439-440.

(32) Volgens von Nänassy, schijnt zulks aanvaardbaar om moeilijkheden van economische aard te vermijden. Voorzeker houdt hij hier rekening met de zeer speciale toestand welke in de landen van Oost-Europa momenteel bestaan. Zie blz. 440.

(33) Akten IV Conf., Deel I, blz. 330 en 462.

(34) P.V. van het Comité van deskundigen, Akten V. Conf. Deel I, blz. 330 en 462.

(35) Nänassy, blz. 441.

(36) Ibid., blz. 448.

(37) Akten V. Conf. Deel I, blz. 80-83.

(38) Ibid., blz. 257-258.

(39) Nänassy, blz. 449-450.

(40) Ibid., blz. 477.

(41) Akten V. Conf. Deel I, blz. 91.

(42) Ibid., blz. 134, 254 en 255; Rapport de l'Office Central, artikel 25, nr. 72.

(43) De Page, Droit civil belge, D. II, nr. 871; Stevens en Henning, nr. 624; R.P.D.B., V^o Transport par Terre, nr. 327 e.v.; Koophandel Brussel, 7 maart 1933; J.T., 1933, col. 282; id. 19 November 1937; J.C.Br., 1938, 456.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. 24 mei 1956.

Voorzitter: M. Sohier.

Raadsheer-Verslaggever: M. Anciaux Henry de Faveaux.

Advocaat-Generaal: M. Mahaux.

Advocaten: Mrs Van Rijn en Delacroix.

Sociaal recht. — Loon voor een feestdag, die verloren is gegaan ten gevolge van het overgaan van de arbeider naar een andere tak van nijverheid.

Geen enkele wetbepaling legt het betalen van het loon voor een feestdag, die verloren is gegaan ten gevolge van het overgaan van de arbeiders naar een andere tak van nijverheid, ten laste van een vroegere werkgever.

Michel t/ Charbonnage du Trieu Kaisin S. A.

Gelet op de bestreden sententie, op 6 januari 1955 in laatste aanleg gewezen door de werkrechtsherraad te Charleroi, kamer voor werklieden;

Over het enig middel, schending van de artikelen 97, 107 van de Grondwet, 1, 2, 3 van de besluitwet van

25 februari 1957, betreffende het toekennen, aan de arbeiders, van loon voor een zeker aantal feestdagen per jaar, 1 en 2 van het besluit van de Regent van 2 april 1947 tot bepaling van de algemene modaliteiten van uitvoering der besluitwet van 25 februari 1947 betreffende het toekennen, aan de arbeiders, van loon voor een zeker aantal feestdagen per jaar,

doordat de bestreden sententie, ter rechtvaardiging van het feit, dat aanlegger het aantal feestdagen niet genoten heeft waarop hij recht had, zich ertoe beperkt heeft artikel 14 van het besluit van de Regent van 2 april 1947, gewijzigd bij artikel 8 van het besluit van de Regent van 15 juli 1947 in te roepen, naar luid van welke bepaling, zo de werkgever ertoe gehouden blijft het loon te betalen voor de feestdagen die vallen in de loop van de periode van twaalf werkdagen volgend op het einde van het contract van dienstverhuring, deze verplichting in elk geval « eindigt zodra de arbeider door een nieuw contract verbonden wordt », en aldus laten gelden heeft dat, waar uitdrukkelijke bepalingen ontbreken op grond waarvan onderhavig geval kan opgelost worden, en bij toepassing van de artikelen 2 en 9 van het besluit van de Regent van 8 maart 1948, tot vaststelling van de regeling der wettelijke verlopen in de bedrijven, waarin aanlegger in de loop van het jaar 1953 achtereenvolgens in dienst is geweest, deze is

kunnen beroofd worden van zijn recht op tenminste 10 dagen verlof met loon, die overeenstemmen met wettelijke feestdagen;

eerste onderdeel, dan wanneer de motivering van de bestreden beslissing geen passend antwoord oplevert op de middelen, door aanlegger bij conclusies ontwikkeld en afgeleid, het eerste uit de in artikel 2 van de besluitwet van 25 februari 1947 vastgestelde bepaling van openbare orde, het tweede uit artikel 107 van de Grondwet;

tweede onderdeel, dan wanneer de aangeduide bepalingen van de besluitwet van 25 februari 1947 en van het besluit van de Regent van 2 april 1947 uitdrukkelijk voorzien dat in geen geval afbreuk mag gedaan worden aan de rechten, welke aan de arbeiders toegekend zijn 10 dagen verlof per jaar te genieten;

derde onderdeel, dan wanneer, indien de indeplaatsstellingen welke de artikelen 2 en 9 van het besluit van de Regent van 8 maart 1948 toestaan de gevolgen met zich moesten brengen welke de bestreden sententie daaraan verbindt, rekening houdend met artikel 41 van het besluit van de Regent van 2 april 1947, bewuste besluiten evenwel voor onwettelijk zouden moeten gehouden worden en buiten toepassing gesteld, vermits zij het mogelijk maakten een beslissing te verantwoorden welke rechtstreeks indruiste tegen het formeel voorschrift van artikel 2 van de besluitwet van 25 februari 1947, een bepaling van openbare orde waarin het recht der arbeiders is vastgelegd aanspraak te maken op een minimum van 10 feestdagen per jaar;

Overwegende dat uit de vermeldingen van de bestreden sententie blijkt dat aanlegger, die tot 2 mei 1953 in dienst van verweerster was, haar verlaten heeft om op 3 mei 1953 bij de gasmaatschappij te Charleroi in dienst te treden;

Overwegende dat de vordering strekt tot uitbetaling, door verweerster, van het loon voor 1 mei 1953, feestdag tijdens welke het werk in de kolennijnen niet stil gelegd werd, maar wel in de gasnijverheid, ter vervanging van het loon voor 4 december 1953, feestdag tijdens welke het werk in de kolennijnen stil gelegd werd, maar niet in de gasnijverheid;

Overwegende dat de bestreden sententie deze eis verwierp om de reden dat de wet niets zegt ten aanzien van de gevallen van overgang in nijverheidstakken welke door verschillende stelsels beheerst zijn, en dat de werkrechtshoofden geen veroordeling ten laste van verweerster zou kunnen verantwoorden;

Overwegende dat de bestreden sententie, door deze beschouwing welke impliciet doch noodzakelijk aanleggers aanvoering aangaande de draagwijdte van artikel 2 van de besluitwet van 25 februari 1947 en, gevolglijk aangaande de beweerdde onwettelijkheid van de uitvoeringsbesluiten, van de hand wijst, op aanleggers conclusie een passend antwoord verstrekt heeft;

Dat het eerste onderdeel van het middel in feite niet opgaat;

Overwegende dat bij de besluitwet van 25 februari 1947, gewijzigd bij de wet van 30 december 1950, enkel in beginsel gesteld is dat bij artikel 1 bedoelde personen kunnen aanspraak maken op ten minste 10 rustdagen met loon, overeenstemmend met andere feestdagen dan de zondagen; dat het bepaalt dat koninklijke besluiten die dagen zullen vaststellen, hetzij bij algemene beschikkingen, hetzij bij speciale beschikkingen toepasselijk voor sommige bedrijfstakken of voor categorieën arbeiders, alsmede de voorwaarden van werkgetrouwheid waarvan het toekennen van het loon voor iedere feestdag afhankelijk is gesteld, de omstandigheden waarin de besluitwet toepasselijk blijft op de personen wier contract van dienstverhuring een einde

genomen heeft, en tenslotte de werkgever te bepalen, die de last van het loon voor een feestdag waarop niet wordt gewerkt moet dragen;

Overwegende dat hieruit volgt dat de arbeiders, die in beginsel onder de bepalingen van de besluitwet vallen, slechts hun recht op een loon voor een feestdag waarop niet werd gewerkt, effectief kunnen doen gelden bij toepassing van bepalingen, ingevoerd door koninklijke uitvoeringsbesluiten;

Overwegende dat artikel 13 van het besluit van de Regent van 2 april 1947 bepaalt, dat de betaling van dergelijk loon ten laste van de werkgever valt die de arbeider op de kwestieuze feestdag in dienst heeft, behoudens de uitzonderingen omschreven in artikel 14 van dit besluit, gewijzigd bij artikel 8 van het besluit van de Regent van 15 juni 1947, welke uitzonderingen trouwens ten deze vreemd zijn, naardien aanlegger door een nieuw contract verbonden was vanaf de dag volgende op die, waarop hij de dienst van verweerster verlaten had;

Overwegende dat, waar aanlegger op 1 mei 1953 in dienst van verweerster was, die dag volgens het besluit van de Regent van 8 maart 1948 geen feestdag was waarop in de kolennijnen niet gewerkt werd;

Overwegende dat, vermits geen enkele wetsbepaling het betalen van het loon voor een feestdag die verloren gegaan is ten gevolge van het overgaan van de loontrekkende naar een andere nijverheidstak ten laste legt van een vroegere werkgever, aanlegger ten opzichte van verweerster zonder vordering is;

Dat het tweede onderdeel van het middel naar recht faalt;

Overwegende dat aanlegger geen belang erbij heeft een beweerdde onwettelijkheid van de koninklijke uitvoeringsbesluiten in te roepen, aangezien deze onwettelijkheid, al ware zij gebleken, niet van aard zou zijn om hem een vordering tegen verweerster te doen verkrijgen;

Dat het derde onderdeel van het middel niet ontvankelijk is;

Om deze redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 30 april 1956.

Voorzitter : M. Vanderersch.

Raadsheer-Verslaggever : M. Louveaux.

Advocaat-Generaal : M. Depelchin.

Wegverkeer. — Ook de van rechts komende bestuurder is aan het algemeen principe van artikel 17 van het verkeersreglement onderworpen.

Volgens artikel 17 van het verkeersreglement moet elke bestuurder, die een manoeuvre wil uitvoeren, waardoor de normale gang van de andere bestuurders kan belet of gehinderd worden, deze laten voorgaan.

Dart artikel bepaalt dat zulks inzonderheid het geval is, wanneer de bestuurder na een stilstand terug aanzet.

De bepaling van artikel 17 maakt een algemeen principe uit, waaraan ook de van rechts komende bestuurder, onderworpen is. Door aan laatstbedoelde bestuurder, die na een stilstand terug aanzet, niettemin de voorrang toe te kennen, wanneer de secun-

daire weggebruiker niet bemerkt heeft dat hij stilhield, heeft het bestreden vonnis voormeld artikel 17 geschonden.

Byttebier t/ Algoet en Velghe.

Gelet op het bestreden vonnis, op 27 oktober 1955 gewezen door de Correctionele Rechtbank te Kortrijk, zetelende in hoger beroep;

I. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing over de publieke verdediging tegen aanlegger ingesteld:

Over het middel: schending van artikel 17 van het koninklijk besluit van 8 april 1954,

doordat het bestreden vonnis aanlegger veroordeeld heeft om de doorgang niet te hebben vrijgelaten voor de van rechts komende bestuurders, dan wanneer aanlegger aanvoerde dat verweerder Algoet de voorrang van rechts verloren had door aan het kruispunt te stoppen en het bestreden vonnis dit middel verwerpt om de verkeerde reden dat door aanlegger « in zijn verklaring aan de verbalisanten er van geen gewag wordt gemaakt dat hij gezien had, dat Algoet (verweerder) had gestopt; dat dit verweermiddel nochtans slechts kan ingeroepen worden door de secundaire weggebruiker wanneer hij bemerkte dat de hoofdweggebruiker stilhield en hem aldus in de gerechtvaardigde mening bracht dat hij van de voorrang afstand deed »;

Overwegende dat volgens artikel 17 van het koninklijk besluit van 8 april 1954 elke bestuurder, die een manoeuvre wil uitvoeren waardoor de normale gang der andere bestuurders kan belet of gehinderd worden, deze moet laten voorgaan; dat gezegd artikel vermeldt dat dit inzonderheid het geval is, wanneer de bestuurder na een stilstand terug aanzet;

Overwegende dat de bepaling van artikel 17 een algemeen principe uitmaakt, waaraan ook de van rechts komende bestuurder onderworpen is; dat het bestreden vonnis, door aan laatstbedoelde bestuurder, die na een stilstand terug aanzet, niettemin de voorrang toe te kennen wanneer de secundaire weggebruiker niet bemerkt heeft dat hij stilhield, gezegd artikel 17 geschonden heeft;

Dat het middel bijgevolg gegrond is;

II. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing over de burgerlijke vordering van verweerder Velghe R. tegen aanlegger en over die van deze laatste tegenover verweerder Algoet:

Overwegende dat de beslissingen over deze burgerlijke vorderingen het gevolg zijn van de onwettig uitgesproken strafveroordeling; dat, dienvolgens de verbreking van de beslissing over de publieke vordering tegen aanlegger ingesteld de vernietiging medebrengt van de beslissingen over de burgerlijke vorderingen;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden vonnis in zover het op strafgebied uitspraak gedaan heeft ten opzichte van aanlegger alsook in zover het uitspraak gedaan heeft over de burgerlijke vorderingen van verweerder Velghe tegen aanlegger en over die van deze laatste tegen verweerder Algoet;

Beveelt dat melding zal gemaakt worden van onderhavig arrest op de kant van het gedeeltelijk vernietigd vonnis;

Veroordeelt verweerder Algoet tot de kosten van de vordering tegen hem door aanlegger als burgerlijke partij ingesteld;

Legt de kosten van de door aanlegger als beklaagde ingestelde voorziening ten laste van de burgerlijke partij Velghe Roger;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar de Correctionele Rechtbank te Brugge, zetelende in hoger beroep.

RAAD VAN STATE

3e Kamer. — 15 maart 1957.

Zetel: M.M. Devaux, voorzitter-verslaggever;
Somerhausen en De Bock.

Auditoraat: M. Louis.

Advocaten: Mrs Regibeau en Fincœur.

1. Gemeenten. — Voogdij over de gemeenteverheven. — Goedkeuring (1 tot 3).
2. Raad van State. — Geschil nietigverklaring. — Akte vatbaar voor beroep. — Niet definitieve beslissing (1).
3. Rechtspleging. — Verzoekschrift. — Termijnen. — Aanvang (2).
4. Rechtspleging. — Geen grond om uitspraak te doen (3).
5. Rechtspleging. — Kosten (3).
6. Administratieve contracten. — Totstandkoming. — Aanbesteding (4).
7. Gemeenten. — Aannemingen en contracten (4).

1. De aan goedkeuring onderworpen beslissing kan nadeel berokkenen.
2. Zij kan worden bestreden zolang de termijn voor beroep tot vernietiging van de goedkeuring niet verstreken is.
3. Er is geen reden tot uitspraak wanneer de beslissing ingetrokken wordt vóór de goedkeuring en vóór het indienen van het beroep. De kosten komen ten laste van de tegenpartij die de verzoeker verkeerd heeft ingelicht omtrent het bestaan van de beslissing.
4. Binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid blijft het college van burgemeester en schepenen waar het de aanbesteding toewijst aan de inschrijver wiens aanbod het laagste is, na dit aanbod te hebben verbeterd volgens dezelfde maatstaf als degene welke het op verzoekers aanbod heeft toegepast.

Leclercq t/ Stad Luik en Bestendige Deputatie van de provincieraad van Luik.

Gezien het op 14 januari 1956 ingediende verzoekschrift, waarbij Joseph Leclercq de nietigverklaring vordert van de beslissing dd. 6 september 1955 van het college van burgemeester en schepenen van de stad Luik;

Gezien het op 26 april 1956 ingediende verzoekschrift, waarbij Joseph Leclercq de nietigverklaring vordert van de beslissing dd. 16 november 1955 van het college van burgemeester en schepenen van de stad Luik en van de beslissing dd. 27 februari 1956 van de bestendige deputatie van de provinciale raad van Luik tot goedkeuring van die beslissing;

.....
Gelet op het bevel van 3 oktober 1956 tot voeging van de zaken;

Gehoord het gelijkluidend advies van de heer Louis, substituut bij de Raad van State;

.....
Terzake van het beroep tegen de beslissing van 6 september 1955;

Overwegende dat de eerste bestreden administratieve handeling een beslissing is van het college van burge-

meester en schepenen, zeggend dat de heer Henri Tassin de aanbestede werken toegewezen krijgt; dat deze beslissing ter kennis van de belanghebbende is gebracht met een aantekening: «Deze aanwijzing krijgt eerst uitwerking na validering door het hoger gezag»;

Overwegende dat deze administratieve handeling een beslissing is die aan de goedkeuring van de bestendige deputatie is onderworpen en dat de deputatie ze alleen kan goedkeuren of verwerpen; dat zij dus schade kan berokkenen; dat voorts de termijn voor beroep bij de Raad van State eerst verstrijkt met de termijn voor beroep tegen de beslissing van de bestendige deputatie;

Overwegende dat de bestreden beslissing door het college van burgemeester en schepenen is ingetrokken alvorens zij aan de bestendige deputatie ter goedkeuring is voorgelegd en dat zij door een beslissing van 16 november 1955 is vervangen; dat het college verzoeker echter op 17 november 1955 heeft medegedeeld, dat het zijn eerste beslissing van 6 september 1955 handhaaft; dat het verzoeker zodoende verkeerd heeft ingelicht en dat, al is er geen reden tot nietigverklaring van een beslissing, die niet aan de bestendige deputatie is voorgelegd omdat zij ingetrokken is, de kosten toch ten laste van de tegenpartij moeten komen;

Terzake van het beroep tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 16 november 1955 en tegen de goedkeuringsbeslissing van de bestendige deputatie van 27 februari 1956:

Overwegende dat artikel 16 van het bestek bepaalt: «Alle hoeveelheden die in bijgaande beschrijvende opmeting zijn aangegeven, zijn niet meer dan inlichtingen en worden niet als juist gewaarborgd; de aannemer moet ze zorgvuldig nagaan en zijn inschrijving volgens eigen berekeningen opmaken. Plannen, opmeting en bestek vullen elkaar aan... De aannemer is verplicht vergissingen en leemten, die hij in de stukken mocht ontdekken, te signaleren. Doet hij dit niet en voegt hij geen opmerkingen of verbeteringen bij zijn inschrijving, dan kan hij later geen bezwaar maken noch vergoeding vragen voor het uitvoeren van bijkomende werken, die wegens vergissing of leemten noodzakelijk mochten worden»; dat artikel 8 van het bestek, in vetjes gedrukt om het belang ervan te onderstrepen, erop wijst dat de bij de inschrijving te voegen lijst der eenheidsprijzen moet worden opgemaakt op de bij de beschrijvende opmeting gaande gedrukte tekst, en in het tweede lid bepaalt: «De administratie behoudt zich het recht voor, als onregelmatig te beschouwen iedere inschrijving die niet nauwkeurig met het voorgeschreven model overeenstemt, die geen vaste prijzen bedingt of voorbehoud maakt»;

Overwegende dat op het plan een verankering voorkwam, die noch in het bestek, noch in de opmeting was opgenomen; dat de inschrijvers Tassin en Leclercq de prijs van de verankering niet in de lijsten der eenheidsprijzen hadden opgenomen;

Overwegende dat de administratie niet heeft gemeend, deze inschrijvingen als onregelmatig te moeten beschouwen, maar het bedrag van de inschrijvingen heeft verhoogd, niet zozeer om ze onderling te vergelijken maar om het werk aan de inschrijver Tassin toe te wijzen voor 2.191.115 frank, in plaats van de door hem bedongen 2.164.846 frank; dat de beslissing, hem deze werken voor genoemd bedrag toe te wijzen, aan Tassin ter kennis is gebracht onder voorbehoud van goedkeuring door de bestendige deputatie, zoals hierboven is gezegd;

Overwegende dat Tassin zich met deze wijziging van zijn aanbod heeft verenigd, terwijl Leclercq, toen hij deze verhoging toevallig vernam, staande hield dat hij wel met de prijs van de verankering rekening had ge-

houden in de forfaitaire prijs, die hij had vastgesteld, dat hij dus de laagste inschrijver was, aangezien zijn aanbod op 2.168.987 frank bleef;

Overwegende dat de administratie ten gevolge van dit bezwaar heeft besloten, haar beslissing andermaal te onderzoeken en geoordeeld heeft dat er geen reden was om de werken aan Tassin toe te wijzen voor een hogere prijs dan de aanvankelijk voorgestelde; dat deze laatste bij aangetekende brief van 27 september 1955 heeft geprotesteerd, maar dat het college van burgemeester en schepenen bij beslissing van 16 november 1955 de werken toch aan Tassin heeft toegewezen voor 2.164.846 frank in plaats van 2.191.115 frank; dat de bestendige deputatie deze beslissing heeft goedgekeurd, onder verbetering van een vergissing in de optelling, die het bedrag van de aanbesteding tot 2.154.846 frank verminderde;

Overwegende dat verzoeker terecht voorhoudt, dat Tassin in de loop van de aanbestedingsprocedure gelegenheid heeft gekregen het bedrag van zijn aanbod te wijzigen, toen hij de aanbesteding heeft aanvaard voor een prijs die de administratie bij vergissing had verhoogd, en dat hij betoogt dat zijn aanbod op dat tijdstip het laagste was;

Overwegende dat deze vergissing van de administratie alleen de geldigheid van de eerste beslissing aantast;

Overwegende dat het college van burgemeester en schepenen deze eerste beslissing heeft ingetrokken alvorens ze aan de bestendige deputatie ter goedkeuring voor te leggen;

Overwegende dat het college van burgemeester en schepenen bij het nemen van zijn nieuwe beslissing een zelfde maatstaf van beoordeling heeft toegepast toen het evenmin het aanbod van Tassin als dat van Leclercq afwees, want geen van beiden had erop gewezen dat de verankering die op het plan voorkwam, niet in het bestek of in de opmeting was opgenomen, en had de prijs van deze verankering in de lijst der eenheidsprijzen ingeschreven;

Overwegende dat de administratieve overheid, door het vergelijken van beide aanbiedingen zoals zij door andere, overigens onbetwist gebleven verbeteringen waren gewijzigd, de onregelmatigheid die zij in haar eerste beslissing had begaan, heeft rechtgezet en de gelijkheid onder de inschrijvers niet heeft verbroken; dat zij, door de aanbesteding aan de indiener van het laagste aanbod toe te wijzen, binnen de grenzen van haar beoordelingsbevoegdheid is gebleven;

Besluit:

Artikel 1. — Er is geen reden om uitspraak te doen over het op 14 januari 1956 ingediende verzoekschrift.

Artikel 2. — Het op 26 april 1956 ingediende verzoekschrift wordt verworpen.

Artikel 8. — De kosten, bepaald op 1.500 frank, komen ten laste van de stad Luik tot een bedrag van 750 frank en ten laste van verzoeker tot een bedrag van 750 frank.

NOOT: Waar het hierboven afgedrukt arrest verklaart dat een aan goedkeuring onderworpen beslissing griefhoudend kan zijn, en derhalve vatbaar is voor vernietiging, breekt het af met een gevestigde rechtspraak.

In zijn arresten N.V. Carrières de la Falize et extensions, n° 420, en Wyls, n° 421, van 30 juni 1950; Delwart, n° 2165, van 4 februari 1953; Van Damme, n° 2451, van 13 mei 1953; Vastesaeger, n° 3269, van 31 maart 1954; Zimmer, n° 3836, van 26 november 1954; Frère, n° 4185, van 25 maart 1955, N.V. G. Dumont et frères, n° 4199, van 31 maart 1955, en Gemeente Hanzinelle,

n° 4342, van 9 juni 1955 beschouwde de Raad van State het beroep tegen dergelijke beslissing, die geen uitwerking kan hebben zolang zij niet is goedgekeurd, als onontvankelijk.

R. Baeyens.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 14 juli 1956.

Eerste-Voorzitter : M. Van Winckel.
Raadsheren : M.M. Axters en De Vreese.
Advocaat-Generaal : M. Matthijs.
Advocaat : Mr Van Hille.

Verbetering van akten van de burgerlijke stand. — Verandering van de schrijfwijze van de geslachtsnaam « Degroote » in « de Groote ». — Bezorging van het beschikkend gedeelte van het arrest aan twee ambtenaren van de burgerlijke stand. — Gebruik der talen.

Zo het vroeger onverschillig leek, hoe de eerste letter van het bepaald lidwoord « de » of van het voorzetsel « van », deel uitmakend van een geslachtsnaam, maar ervan afgescheiden, geschreven werd, is dit niet meer het geval sinds artikel 249 van het K.B. n° 64 van 30 november 1939 aan de verandering van schrijfwijze van deze letters de waarde van een naamsverandering heeft gehecht door deze andere schrijfwijze op gelijke voet te stellen als de toevoeging van een tweede naam of van een partikel en er 20.000 frank registratierechten op te vorderen.

Het nieuw artikel 101 B.W. bepaalt uitdrukkelijk, dat alleen het beschikkend gedeelte van het arrest aan de ambtenaar van de burgerlijke stand dient te worden bezorgd om te worden overgeschreven, en dat, wanneer twee verschillende ambtenaren van de burgerlijke stand de overschrijving moeten doen, het beschikkend gedeelte bij extract door de griffie dient te worden afgeleverd.

De hoofdgriffier kan niet worden verplicht dit beschikkend gedeelte door een beëdigd vertaler in de Franse taal te doen vertalen om overgeschreven te worden in de boeken van de burgerlijke stand van een in het Franse taalgebied gelegen gemeente.

De Groote.

Aan de heren Eerste-Voorzitter, Voorzitters en Raadsheren bij het Hof van Beroep te Gent.

Vertoont met eerbied: de Heer Jacques-Marie-Joseph-Ghislain Degroote, advocaat, wonende te Perwez (Brabant), geboren te Klerken, op 27 mei 1927, in het huwelijk getreden te Perwez op 18 juni 1955, hebbend voor pleitbezorger Meester René Dubois;

Dat hij bij deze beroep aantekent tegen een vonnis verleend op rekest door de Rechtbank van eerste aanleg te Veurne op 7 juni 1956 waarbij zijn verzoek dd. 15 mei 1956, hier als herhaald beschouwd, verworpen werd;

Aangezien het ten onrechte is dat de eerste Rechter deze vraag afgewezen heeft;

Dat inderdaad iedereen akkoord is om te zeggen, dat de naam moet geschreven worden zoals het in de oudste akte voorkomt;

Dat wanneer de Rechtbank zegt dat « hier en daar » de naam in twee delen geschreven wordt, de Rechtbank zich volledig vergist, want het is juist in de

oudste akte van de moderne Burgerlijke Stand, dat de naam in twee delen « De Groote » geschreven is;

Dat indien een zekere rechtspraak zegt, dat de verandering van hoofdletter in kleine letter niet kan gevraagd worden, omdat men zijn naam schrijft zoals men het wil, met een grote of een kleine « d », geheel de rechtspraak nochtans akkoord is om te zeggen, dat de scheiding van een naam in twee delen, wel aanleiding kan geven tot een vonnis van verbetering en dat men ook te dier gelegenheid een « D » in een « d » kan veranderen;

Dat in het huidig geval rekwesrant wel bewijst dat in de eerste akte van de moderne Burgerlijke Stand, zijn naam geschreven wordt « De Groote » en dat hij dus in alle geval deze verbetering mag vragen, en terzelfdertijd, daar hij bewijst dat vroeger zijn voorouders het altijd met « d » hebben geschreven, de verandering mag vragen in « de Groote »;

Om deze redenen

Behage het aan het Hof :

het vonnis waartegen beroep te hervormen, en doende wat de eerste rechter had moeten doen, aan verzoeker de doeleinden van zijn rekest aan de Heren Voorzitters en Raadsheren bij de Rechtbank van eerste aanleg te Veurne, hier als herhaald aangezien, toe te staan, kosten als naar recht.

Gent, den 20 juni 1956.

Voor de verzoeker,
R. Buboïs,
avoué bij het Hof.

Arrest.

Gezien het beroep regelmatig naar de vorm en tijd ingesteld;

Gehoord het verslag van Raadsheer Axters ter zitting van 13 juli 1956;

Overwegende dat appellant de verbetering van de schrijfwijze van zijn familienaam in de akten van de burgerlijke stand, verleden te Klerken op 27 mei 1927 en te Perwez, op 18 juni 1955 heeft aangevraagd; dat hij voorhoudt dat in de plaats van in één woord geschreven te worden met als aanvangletter de hoofdletter D — Degroote — zijn familienaam in twee woorden moet geschreven worden, waarbij het bepalend lidwoord met een kleine letter hoeft te beginnen en het tweede woord met een hoofdletter — de Groote;

Overwegende dat appellant ten onrechte zich in zijn inleidend verzoekschrift op artikel 357 B.W. beroepen heeft, daar dit artikel de adoptie betreft; dat de wettelijke grondslag van zijn verzoek te zoeken is in de artikelen 99 en volgende B.W. en in artikel 1 van de wet van 21 mei 1951;

Overwegende dat appellant tot staving van zijn verzoek 7 akten van de burgerlijke stand betreffende de geboorte, het huwelijk en het overlijden zijner voorouders, 10 akten betreffende het doopsel, huwelijk en begravenis, evenals 3 doopakten van bloedverwanten dezer voorouders in de zijlinie overlegt; dat alle akten voortkomende uit de parochieboeken de familienaam van appellant's voorouders in twee woorden weergeven, terwijl het bepalend lidwoord in deze familienaam meestal met een kleine letter begint; dat alleen in de doopakte van de overgrootvader van appellant dd. 25 januari 1791 en in de doopakte van dezes vader dd. 24 april 1752 de naam in twee woorden, maar met een hoofdletter D geschreven staat;

Overwegende dat zo de familienaam in de akten van de burgerlijke stand sedert 6 Fructidor, jaar II (23 augustus 1794) en niet sedert 6 Fructidor Jaar VII zoals de eerste rechter bij vergissing zegt, meestal in één woord en met een hoofdletter D geschreven werd, nochtans dient opgemerkt, in strijd met wat de

eerste rechter verklaart, dat in twee akten van de burgerlijke stand dd. 21 mei 1827, de ene zijnde de overlijdensakte van de over-overgrootvader van appellant, de andere zijnde de geboorteakte van zijn grootvader, de familienaam in twee woorden voorkomt, doch beginnend met de hoofdletter D;

Overwegende dat uit dit alles mag worden afgeleid dat in de oorspronkelijke schrijfwijze van de familienaam van appellant het lidwoord afgescheiden en met een kleine beginletter werd geschreven, terwijl het tweede woord met hoofdletter G begon;

Overwegende dat, zo het destijds onverschillig leek, hoe de eerste letter van het bepalend lidwoord «de» of van het voorzetsel «van», deel uitmakend van een familienaam, maar ervan afgescheiden, geschreven werd, dit niet meer het geval is, sinds artikel 249 van het K.B. n° 64 van 30 november 1939 aan de verandering van schrijfwijze van deze letters de waarde van een naamverandering heeft gehecht door deze andere schrijfwijze op gelijke voet te stellen met de toevoeging van een tweede naam of van een partikel en er 20.000 frank registratiekosten op te vorderen (Kluyskens : Personen- en Familierecht, n° 34, blz. 48);

dat dientengevolge de eerste rechter ten onrechte de gevraagde verbetering heeft afgewezen;

Overwegende dat appellant vraagt dat aan de Hoofdgriffier zou bevolen worden twee grossen van het onderhavig arrest te verlenen; dat het nieuwe art. 101 B.W. uitdrukkelijk voorziet dat alleen het beschikkend gedeelte van het arrest aan de ambtenaar van de burgerlijke stand dient bezorgd om overgeschreven te worden en dat wanneer twee verschillende ambtenaren van de burgerlijke stand de overschrijving moeten doen, het beschikkend gedeelte bij extract door de griffie dient afgeleverd;

Overwegende dat de hoofdgriffier evenmin kan belast worden dit beschikkend gedeelte in de Franse taal door een beëdigd vertaler te doen vertalen om in de boeken van de burgerlijke stand van de gemeente Perwez, behorend tot het Franse taalgebied, overgeschreven te worden; dat het aan verzoeker zelf toekomt, na ontvangst van de twee uittreksels van het beschikkend gedeelte van het onderhavig arrest, een ervan te doen vertalen, vooraleer het aan de ambtenaar van de burgerlijke stand te Perwez te bezorgen;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Gehoord in zijn eensluidend advies advocaat-generaal Matthijs;

Ontvangt het beroep; verklaart het gegrond; dienvolgens doet het bestreden vonnis te niet en opnieuw wijzend, beveelt dat in de geboorteakte van appellant te Klerken op 27 mei 1927, en in zijn huwelijksakte, verleden te Perwez op 18 juni 1955 de familienaam van appellant in twee woorden zal geschreven worden, het bepalend lidwoord, beginnend met een kleine letter afgescheiden van het worde «Groote», dat met een hoofdletter moet aanvangen, te weten : de Groote; beveelt daartoe de overschrijving aldaar in de boeken van de burgerlijke stand van het lopend jaar van het beschikkend gedeelte van onderhavig arrest, bij extract door de griffie af te leveren, met vermelding van deze verbetering in rand van beide verbeterde akten alsook in de jaarlijkse en tienjaarlijkse tabellen;

Alle kosten ten laste van appellant.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer bis. — 3 januari 1957.

Voorzitter : M. Janssens.

Advocaten : Mrs Kiebooms en De Bièvre.

Pacht. — Betekenis van artikel 1776, derde lid, B. W.

De woorden « door de rechter niet geldig verklaard » in artikel 1776, derde lid, B. W., moeten worden verstaan als « de opzegging, welke de rechter ongeldig heeft verklaard », en niet als « de opzegging, welke niet aan de geldigverklaring door de rechter is onderworpen of door de rechter ongeldig is verklaard ».

Zulks blijkt uit de parlementaire wordingsgeschiedenis van voormelde wetsbepaling.

Het cassatie-arrest van 6 juli 1956 geldt niet voor het onderhavige geval, daar de verpachters in casu niet van hun vordering hebben afgezien.

De Backer t/ cs. Beuckelaers.

Gezien de stukken van het geding o.m. :

1° - het in regelmatige vorm voorgebrachte vonnis, waartegen beroep, verleend door de Heer Vrederechter van het Kanton Berchem, in datum van dertien maart 1956 ;

Overwegende dat het beroep aan de hand van de voorgebrachte stukken tijdig en in regelmatige vorm ingesteld, ontvankelijk voorkomt ;

Overwegende dat de oorspronkelijke eis van huidige geïntimeerden er substantieel toe strekt de door geïntimeerden bij aangetekend schrijven van 14 oktober 1955 gegeven opzeg, geldig en van waarde te verklaren ;

Overwegende dat appellant in eerste aanleg besloot tot de onontvankelijkheid van de eis om reden dat geïntimeerden reeds op 19 februari 1955 een opzegging deden aan appellant, en deze op 4 juni 1955 voor de Heer Vrederechter dagvaardden in geldigverklaring van die opzeg ; dat bij vonnis van de Heer Vrederechter van het Kanton Berchem dd° 9 augustus 1955, die eis onontvankelijk werd verklaard krachtens artikel 59 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging en dus de bedoelde opzegging niet geldig verklaard, — en dat bijgevolg krachtens artikel 1776, alinea 3, Burgerlijk Wetboek pas drie jaar na die opzegging een nieuwe opzeg kon gedaan worden ;

Overwegende dat de eerste rechter dit middel van ontvankelijkheid terecht verwierp onder de overweging dat, — alhoewel artikel 1776 alinea 3 Burgerlijk Wetboek bepaalt : « werd de opzegging door de Rechter niet geldig verklaard, dan kan een nieuwe opzegging pas drie jaar na de niet geldig verklaarde opzegging gedaan worden » — het nochtans uit de voorbereidende werken der Wet van 7 juli 1951 afdoende blijkt dat de Wetgever bij vermelde bepaling enkel bedoeld heeft het geval waarin de Rechter de redenen van de eerste opzeg onderzocht en niet ernstig bevonden heeft; dat de eerste rechter verder vaststelde dat hij dit in hoger vermeld geding, dat aanleiding gaf tot het vonnis van 9 augustus 1955, niet deed, en destijds de eis slechts hic et nunc onontvankelijk verklaarde krachtens artikel 59 van het Wetboek van burgerlijke rechtspleging;

Overwegende dat appellant gezegde interpretatie van artikel 1776, alinea 3, van het Burgerlijk Wetboek aanvecht ; dat de betwisting op dit punt derhalve

loopt over de vraag te weten of de tekst « door de Rechter niet geldig verklaard » dient verstaan te worden als « de opzeg welke de Rechter ongeldig verklaarde » dan wel « de opzeg welke niet aan de geldigverklaring van de Rechter werd onderworpen of door de Rechter ongeldig werd verklaard » ;

Overwegende dat men bij de lezing van de voorbereidende werken de overtuiging opdoet, dat door de betwiste tekst, de eerstgenoemde betekenis werd bedoeld ;

Overwegende dat in de desbetreffende parlementaire handelingen van de Senaat 1947-48 deel I, blz. 312 en 313 kan genoteerd worden :

— Heer R. Desmedt : « Ik kan mij niet aansluiten » bij de zienswijze van dhr Laeys, waar hij zegt dat het » een sanctie is. Men wil eenvoudig verhinderen, wanneer de *Vrederechter beslist heeft dat de ingeroepen redenen niet ernstig waren*, dat het volgend jaar » opnieuw zou worden aangedrongen. In de commissie » heeft men geoordeeld dat wanneer eenmaal was » beslist dat de reden niet als ernstig kon worden aan- » gezien, de eigenaar ten minste drie jaar moet wacht- » ten alvorens een vraag in te dienen » ;

— Heer Ancot : «de alinea, welke thans aan » onze stemming onderworpen is, is voor de verpach- » ter zeer streng in deze zin dat, wanneer hij opzeg » betekent, om *redenen waarop beslist wordt* dat ze » niet gegrond zijn, hij gedurende de termijn van drie » jaar het recht niet meer heeft om zelfde of om » andere redenen opzeg te geven... » ;

— Heer Ronse : « Il est entendu que *lorsque le juge* » aura décidé qu'un congé qui a été donné pour un » des motifs graves prévus à l'art. 9, n'est pas » valide..... » ;

— Heer Derbaix (verslaggever) : « Attention, pas » trois ans après *le jugement du juge*, mais trois » années après la notification du premier congé » ;

Parlementaire Handeling. Senaat 1950, 51, zitting van 13 juni 1951, blz. 1501 :

— Heer Derbaix : « Il est même prévu à l'article 15, » en vue d'éviter cette répétition à trop bref délai de » congés successifs que, lorsqu'un congé a été reconnu » *injustifié et n'a pas été validé par le juge de paix*... » ;

Overwegende dat weliswaar in het aanvullend verslag der Commissie van Landbouw en Justitie van de Senaat (zittijd 1947-48, 11.2.1948), wel gezegd wordt dat de maatregelen van artikel 1776, alinea 3, Burgerlijk Wetboek voor doel heeft de pachter gedurende minstens drie jaar te beschutten tegen herhaalde opzeggingen ; dat nochtans de Heer Derbaix ook dit doel voor ogen had, wanneer hij ter Senaatszitting van 13 juni 1951, bovenaangehaalde uitlating deed ;

Overwegende dat appellant tot staving van zijn stelling nopens de betekenis van de betwiste tekst, zich beroept op het gezag van een sedert het vonnis a quo geveld Arrest van het Hof van Verbreking, dd° 6 juli 1956 (J.T. 28.10.56) ;

Overwegende dat de door het arrest gebruikte bewoordingen : « zo de tekst (van artikel 1776 alinea 3 » Burgerlijk Wetboek) de termen « niet geldig ver- » klaarde opzegging » bezigt, hij geenszins bepaalt, dat het gemis aan geldigverklaring *noodzakelijk* uit een » vonnis moet volgen en niet *kan* voortvloeien uit het » afzien door hem die de opzegging heeft gegeven, van » elke vordering tot geldigverklaring ervan », in werkelijkheid niet toepasselijk zijn op onderhavig geval, daar geïntimeerden in casu niet van hun vordering hebben afgezien en thans niets anders doen dan hun vordering herhalen, maar dan in de vormen voorzien door artikel 59, Wetboek burgerlijke rechtspleging ;

Overwegende dat appellant verder, doch ten onrechte

in zijn besluiten opwerpt dat in toepassing van artikel 1798 Burgerlijk Wetboek (waarschijnlijk artikel 1748 bedoelend) hij verondersteld wordt met geïntimeerden een nieuwe pachtovereenkomst te hebben aangegaan, welke als eerste ingebruikneming zou gelden ;

Overwegende dat in feite reeds sedert 13 maart 1950, een tweede ingebruikneming verstreken is en een pacht van onbepaalde duur is ingegaan, waaraan volgens artikel 1776, Burgerlijk Wetboek, een einde kan gesteld worden met in achtneming van de bepalingen van artikel 1775 Burgerlijk Wetboek ;

Overwegende dat het voornemen door de verpachter geuit om zelf het verpachte goed in bedrijf te nemen, door de Wet zelf in artikel 1775 1° Burgerlijk Wetboek als ernstige redenen van opzegging wordt vermeld ; dat de beschouwingen van appellant nopens de heilzame gevolgen van de gedwongen verkaveling ter zake niet dienend zijn ;

Om deze redenen :

De Rechtbank,
Rechtsdoende in hoger beroep en op tegenspraak ;
Alle verdere en strijdige besluiten van de hand wijzende :

Na erover beraadslaagd te hebben ;
Verklaart het beroep ontvankelijk doch *ONGE-GROND* ;

Dienvolgens wijst appellant ervan af en bevestigt het bestreden vonnis in al zijn schikkingen ;

Veroordeelt appellant tot de kosten van het beroep.

NOOT. — Het in bovenstaand vonnis besproken cassatie-arrest van 6 juli 1956 is opgenomen in het R.W. 1956/57, 955 met noot.

KINDERRECHTER TE TONGEREN

10 december 1956.

Rechter : M. Frère.
O.M. : M. Noelmans.

Wegverkeer. — Besturen van een motorrijtuig door iemand, die niet de vereiste leeftijd heeft.

Artikel 11 van het verkeersreglement, hetwelk voorkomt onder het opschrift « Bestuurders » en na artikel 10, dat o.m. bepaalt dat « elke bestuurder moet kunnen sturen en de vereiste lichaamsgechiktheid, de nodige kennis en bedrevenheid moet bezitten », houdt een vermoeden in, dat de bestuurders, die de vereiste ouderdom niet hebben, ook niet de nodige kennis hebben om te sturen.

Het feit, dat een te jong persoon een motorrijtuig bestuurt, kan dan ook een overtreding van de artikelen 10 en 11 van het verkeersreglement opleveren.

Het enkele feit een motorrijtuig te besturen, zonder daartoe de vereiste leeftijd te bezitten, moet niet noodzakelijk in oorzakelijk verband staan met het ongeval, waarbij deze jeugdige bestuurder betrokken is, zo er geen fout begaan werd bij het besturen.

De vraag, of de ouders hun kinderen voldoende hebben bewaakt, en een voldoende opvoeding hebben gegeven, is een feitelijke vraag.

O.M. en Houben t/ Snijkers.

Overwegende dat het feit ten laste van de minderjarige gelegd, bewezen is;

Overwegende dat ter zitting van 26 november 1956 Houben Hubert zich burgerlijke partij stelde tegen minderjarige en tegen dezes vader als burgerlijke veantwoordelijke;

Overwegende dat de stelling ontvankelijk is en de eis volledig gegrond;

Overwegende dat artikel 11 van het K.B. van 8 april 1954 de vereiste maximumleeftijd voor de verschillende categorieën van de bestuurders bepaalt en de vaststelling van deze ouderdom afhangt van de graad van verantwoordelijkheid of van de moeilijkheden die aan het besturen van de voertuigen verbonden zijn;

Overwegende dat artikel 11, voortkomende onder de hoofding: De Bestuurders en na artikel 10, dat o.m. bepaalt dat elke bestuurder moet kunnen sturen en de vereiste lichaamsgesteldheid, kennis en bedrevenheid moet bezitten, een vermoeden inhoudt dat de bestuurders die de vereiste ouderdom niet hebben ook niet de nodige kennis tot sturen hebben;

Overwegende dat het feit voor een te jonge bestuurder een autovoertuig te besturen dan ook een inbreuk kan vormen op artikel 10 en op artikel 11 van de Wegcode (R. Van Roye, Le Code de la Circulation, 1956, n° 381, blz. 185);

Overwegende dat zo het louter feit een autovoertuig te besturen, zonder daarvoor de vereiste ouderdom te bezitten, niet noodzakelijk in oorzakelijk verband moet staan met het ongeval, waarin deze jeugdige bestuurder betrokken wordt, zo er geen fout begaan werd bij het besturen (R. Van Roye, op. cit. n° 442, blz. 217) dit niet kan gezegd worden « in casu », waar het te snel en te kort nemen van een bocht, foutieve gevolgen van het niet kunnen sturen waren;

Overwegende dat het feit te weten of de ouders hun kinderen voldoende hebben bewaakt en een voldoende opvoeding hebben gegeven feitelijke kwesties zijn (Verbr., 3 april 1911, Pas. I, 202);

Overwegende dat de vader beter zijn zoon moest bewaken of doen bewaken bv. door zijn echtgenote en zijn dochter, die thuis waren en gemakkelijk hadden kunnen beletten dat de minderjarige voor het ouderlijk huis in een auto zou plaats nemen en weggrijden;

Overwegende dat de burgerlijk verantwoordelijke partij wist dat haar zoon reeds zonder daartoe de vereiste ouderdom te hebben een motorette bereden had, hem geen opmerkingen hierover schijnt gemaakt te hebben en kon vermoeden dat minderjarige zou opnieuw beginnen een of ander motorvoertuig te besturen;

Om deze redenen,

Verklaart minderjarige plichtig aan het feit in voorgaande beweegredenen vastgesteld;

Dienvolgens : Berispt hem;

Geeft hem terug aan zijn ouders met aanzegging er voortaan beter toezicht op te houden;

Verwijst hem solidair met zijn vader tot de kosten;

Uitspraak doende voor wat de burgerlijke partij betreft :

Verklaart deze ontvankelijk in haar stelling en volledig gegrond in haar eis;

Veroordeelt minderjarige en burgerlijk verantwoordelijk solidairlijk te betalen aan deze burgerlijke partij bij wijze van schadevergoeding de som van 1.050 fr. plus de kosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE KORTRIJK

5 februari 1955.

Voorzitter : M. Van Lerberghe.
Referendaris : M. Vandekerckhove.
Advocaten : Mrs Leuridan en Albers.

1. Rekening-courant in juridische zin. — Rekening-courant in boekhoudkundige zin.
2. Wedereis. — Bevoegdheid van de Rechtbank. — Ontvankelijkheid.

1. *De rekening-courant in juridische zin is een wederkerige overeenkomst « sui generis », krachtens dewelke partijen in het rekening-courantboek alle bedragen aantekenen, die zij in de loop hunner zaken van elkander te vorderen krijgen of aan elkander schuldig worden, met optelling op geregelde tijden van die rekeningen aan beide zijden, afsluiting, compensatie en saldoschuld, die alleen kan gevorderd worden.*

Dit begrip onderstelt wederkerige handelstractaties, waarvan de bedragen telkens met elkaar worden gecompenseerd, zodat niet die bedragen kunnen worden gevorderd, doch slechts het gecompenseerde saldo.

Wanneer alleen de ene partij goederen levert en betaling daarvan kan vorderen, terwijl de andere partij nu en dan deze schulden met afkortingen betaalt, bestaat alleen een rekening-courant in boekhoudkundige zin, zonder enig rechtsgevolg.

2. *De rechtbank is bevoegd over een wedereis uitspraak te doen krachtens haar algemene bevoegdheid, wanneer zij ook bevoegd ware, indien de eis bij afzonderlijke dagvaarding aanhangig ware gemaakt.*

De wedereis is ontvankelijk, indien hij verband houdt met het geheel der feiten van de hoofdeis en het wijzen over de wedereis de beslissing over te hoofdeis niet zal vertragen.

P.V.B.A. Treileries Leon Bekaert t/ Vandenbergh-Vandenbroeck.

Gezien de daging van 7 januari 1955, waarbij eiseres jgens verweerder de betaling vordert van 25.920 fr. met de conventionele rente sinds 15 mei 1954, van 104.215 fr. met de conventionele rente sinds 30 juni 1954, van 68.645 fr. met de conventionele rente sinds 31 juli 1954, van 308 fr. wisselprotestkosten, de rechterlijke rente op alle deze sommen en de kosten van het geding, en tevens vordert dat de overeenkomsten, gesloten tussen partijen en door eiseres bevestigd door de nummers 8084-54, 8248-54, 8436-54 ontbonden zijn lastens verweerder zonder recht op schadeloosstelling;

Overwegende dat verweerder het bestaan en het bedrag van deze schuld, behalve de 308 fr., niet ontkent, maar betoogt dat tussen partijen een lopende rekening bestond, dat eiseres de gedane bestellingen moest uitvoeren en dat verweerder regelmatig afkortte, zodat wegens het niet uitvoeren der laatste leveringen door eiseres, deze niet gerechtigd is onmiddellijk de gehele som te vorderen;

dat verweerder minstens toepassing van art. 1244 B. W. vordert en afkortingen van 10.000 fr. per maand voorstelt; dat hij de schuld der wisselprotestkosten loochent en ten slotte door wedereis vordert dat eiseres gebonden blijft door de laatste 3 overeenkomsten en deze leveringen binnen de 8 dagen na het vonnis moet uitvoeren, met betaling door eiseres aan verweerder van 25.000 fr. schadevergoeding wegens laattijdige levering;

Overwegende dat verweerder blijkbaar verwacht tussen de rekening-courant als juridische notie en de lopende rekening als boekhoudkundig gegeven ;

dat de rekening-courant als juridische notie een wederkerige overeenkomst « sui generis » is, waar partijen in het rekening-courantboek alle bedragen aantekenen die de beide kooplieden in de loop hunner zaken van elkander te vorderen krijgen of schuldigh worden, met optelling op geregelde tijden van die rekeningen aan beide zijden, afsluiting, compensatie en saldoschuld die alleen kan gevorderd worden ;

Overwegende dat deze notie wederkerige handelstractaties onderstelt, waarvan de bedragen zich telkens compenseren, zodat niet de bedragen kunnen worden gevorderd, doch slechts het gecompenseerde saldo (zie dienaangaande Fredericq, T. IX, nr. 115, 116, 117 en 118) ;

Overwegende dat hier geen dergelijke juridische rekening-courant tussen partijen bestond, vermits alleen eiseres leverde en betaling kon eisen en verweerder af en toe deze schuldsommen met afkortingen betaalde, zodat hier alleen een boekhoudkundige notie van rekening-courant kan worden ingeroepen, zonder enig rechtsgevolg ;

Overwegende dat de schuld van wisselprotestkosten niet louter voor accepten ontstaat, maar ook voor gewone wissels ; dat het bedrag van 308 fr. niet wordt betwist en ook deze schuld derhalve in hoofde van verweerder bewezen is ;

Overwegende dat verweerder termijnen vraagt ;

Overwegende dat de Rechters met grote omzichtigheid matig uitstel van betalen kunnen verlenen (art. 1244 B. W.) ;

dat verweerder ter zake sinds 15 september 1954 op deze grote schuld niets meer afkortte ;

dat hij echter de wanprestatie van eiseres nopens de 3 laatste koopovereenkomsten inroept om zijn houding te staven, zodat de kwestie van de wedereis eerst moet worden opgelost vooraleer de Rechtbank de vraag tot termijnen kan beslechten ;

Wedereis.

Overwegende dat verweerder ingeschreven is in het handelsregister te Hasselt onder nr. 2180 ;

dat de Rechtbank bevoegd is om over de wedereis te statuëren krachtens haar algemene bevoegdheid, vermits ook deze Rechtbank voor een afzonderlijke daging bevoegd ware (R.P.D.B. V° Addendum au mot Compétence en mat. civ. et comm., 6°, 2e lid) ;

dat de wedereis ontvankelijk is omdat hij verband houdt met het geheel der feiten van de hoofdeis en dat zijn wijzen het beslechten van de hoofdeis niet zal vertragen ;

Overwegende dat, voor wat de aan- en verkoopbevestiging van 1 september 1954 betreft, eiseres gerechtigd is beroep te doen op volgend beding der algemene voorwaarden : « Wij behouden ons het recht voor, zonder schadevergoeding voor de koper, de uitvoering van de lopende overeenkomsten te schorsen wanneer de vervallen rekeningen niet betaald zijn », zodat deze aan- en verkoopovereenkomst niet moet ontbonden worden, maar in haar uitvoering geschorst is, wat medebrengt dat eiseres geen recht tot ontbinding heeft en verweerder-wedereiser geen recht tot uitvoering, vermits hij de vervallen rekeningen niet betaald heeft ;

Overwegende dat, voor wat de 2 andere koop-verkoopbevestigingen dd. 24 en 31 augustus 1954 betreft, geen dergelijk beding in de algemene voorwaarden van eiseres gesteld is ;

dat eiseres evenmin in de verkoopbevestiging de uit-

voering der overeenkomsten van de algehele betaling der vervallen rekeningen afhankelijk stelde ;

dat zelfs de brief van eiseres dd. 17 augustus 1954 (brief die verweerder ontkent te hebben ontvangen) slechts nieuws vraagt nopens de betaling der uitstaande rekeningen ;

Overwegende echter dat wedereiser op 29 augustus 1954 de aanzuivering der vervallen rekeningen in de loop der maand in het vooruitzicht stelde ;

dat eiseres op 20 september 1954 uitdrukkelijk schreef dat de posten, in verweerders brief van 17 september 1954 uit de 3e bestelling vervat, slechts zouden uitgevoerd worden na definitieve regeling der nog uitstaande schuld ;

Overwegende dat verweerder in zijn verdere correspondentie op uitstel van betaling aandrong, zonder echter aan eiseres het door haar gestelde nieuwe recht te ontkennen om de leveringen te schorsen tot aan de algehele aanzuivering van de openstaande schuld, (bijzonder stilzwijgen) wat medebrengt dat ook hier eiseres de koop-verkoopovereenkomsten niet kon ontbinden en dat wedereiser evenmin op dit ogenblik de uitvoering ervan kon vorderen ;

Overwegende dat wedereiser de door hem beloofde aanzuivering eerst volledig moet voldoen vooraleer wederverweerder genoodzaakt is de verdere leveringen door te zetten ;

Overwegende dat verweerder, die vermogend schijnt te zijn en moeilijk in éénmaal de uitstaande schuld van 199.188 fr. kan betalen, de onderstaande matige termijnen van respijt, mede gezien de vroegere relaties en de toestand van eiseres kan ontvangen ;

Om deze redenen,

De Rechtbank, alle andere besluiten afwijzend,

Veroordeelt verweerder om aan eiseres te betalen de som van 25.930 fr. met de conventionele rente sinds 15 mei 1954, van 104.315 fr. met de conventionele rente sinds 30 juni 1904 (104.215 fr. is een materiële missing), van 68.645 fr. met de conventionele rente sinds 31 juli 1954, elke conventionele rente lopende tot aan de daging, van 308 fr. wisselprotestkosten, met de rechterlijke rente op het geheel der voormelde hoofdbedragen ;

Verwijst verweerder tot alle kosten van het geding ;
Ontzegt aan eiseres het overige van haar vordering ;
En wijzende op de wedereis ;

Verklaart deze ongegrond en veroordeelt wedereiser tot de gebeurlijke kosten ervan ;

Staat echter aan verweerder toe hogervermelde schuld als volgt te kwijten : 40.000 fr. per maand vanaf 20 februari 1955, met dien verstande dat één enkele wanbetaling de gehele schuld van rechtswege en zonder aanmaning eisbaar maakt ten voordele van eiseres ;

Zegt voor recht, dat na aanzuivering van deze gehele schuld de uitvoering der 3 laatste aan- en verkoopovereenkomsten kan doorgaan ;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar: bij voorraad, niet-teenstaande elke voorziening en zonder borgstelling.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

BIBLIOGRAPHIE

Frankrijk

- Beaugrand G.* — Eléments de législation du bâtiment. — Eyrolles.
- Blocq A.* — Aperçu de la législation allemande sur la péréquation des charges et ses incidences sur les étrangers et leurs biens. — Montchrestien.
- Bouquet de la Grye A.* — La Surveillance des forêts, de la chasse et de la pêche. — La Maison Rustique.
- Dalloz.* — Répertoire de droit civil. — Mise à jour 1957. — Dalloz.
- Dalloz.* — Répertoire de procédure civile et commerciale. — Mise à jour 1957. — Dalloz.
- David.* (Sous la dir. de Marcel). — Pour un bilan de la formation ouvrière. Enquêtes sur les principaux types d'expériences nationales. — Dalloz.
- Decap J.* — Les Chartes de coutumes du Communes. — Sirey.
- Dubois-Richard P.* — Le Régime directorial. Recherche d'un nouvel équilibre des institutions constitutionnelles. — Sirey.
- Foulon - Piganiol C.I.* — Le Nouveau Régime de l'interdiction de séjour. — Montchrestien.
- Gaudemet J.* — La Formation du droit séculier et du droit de l'Eglise aux IVe et Ve siècles. — Sirey.
- Gobert M.* — Essai sur le rôle de l'obligation naturelle. — Sirey.
- Le Balle R. et Nowina Roger.* — Manuel pratique du contentieux de la sécurité sociale. — Sirey.
- Maubert J.D.* — Code de la route. — Maubert et Co.
- Moures Y.* — Eléments de droit public et administratif. — Presses univ. de France.
- Travaux de l'Association Henri Capitant pour la culture juridique française.* — T. IX Année 1955. — Dalloz.
- Tyan E.* Institutions du droit public musulman. T. II. Sultanat et Califat. — Sirey.

Engeland

- Bagnall K. en J. Wall.* — A Guide to Restrictive Trade Practices. — Jordan & Shaw & Sons.
- Bigg W. & R. Penfold.* — Mercantile Law. H.F.L.
- Borrie G.* — Justice and the Administration. — Fabian Soc.
- Broad L.* — The Truth about Edith Thompson. — Hamilton Staff.
- Bunn F. & C. Middleton.* — The Police Office's Assistant. — P.O.A.
- Cooper of Culross Lord.* — Selected Papers. — Oliver & B.
- Davies D. & R. Harington.* — Restrictive Trade Practices : The Business Man's Guide to the Act. — Macd. & E.
- Davies M.* — The Law of Road Traffic. — Shaw & Sons.
- Dinneen J.* — Underworld U.S.A. — Cassell.
- Fereday G.* — Coroners' Cases. — Police Review.
- Funiak W.* — Handbook of Modern Equity. — Prentice-Hall.
- Goldschmidt L.* — Real Property and Conveyancing. — Sweet & M.
- Holmes J.* — The Law of Money-lending in N.S.W., Victoria and South Australia : Suppl. n° 1. D.A. Staff. — Australia : Sweet & M.
- Housing Accounts and Subsidies.* — Hadden, Best.
- Hughes G. & R. Dias.* — Jurisprudence. — Butterworth.
- Jessup P.* — Transnational Law. — Yale U.P.

- Jones F.* — One Thousand Questions and Answers on Company Law. — Jordan.
- Josling J.* — Summary Judgment in the High Court. — Solicitors' Law.
- Law in Action, The :* Broadcast Talks. — Stevens & Sons.
- Magnus S. & M. Estrin.* — Companies Law and Practice. — Butterworth.
- Mapstone L.* — Introduction to Local Government in England and Wales. — Estates Gazette.
- Pandia R.* — Principles of Mercantile Law in India. — India : Sweet & M.
- Polaschek R.* — Local Government in New Zealand. — Inst. of Public Admin. : Ocf. Univ.
- Purves J.* — The Scottish Licensing Laws. — W. Green.
- Scottish Law Directory, 1957.* — Hodge.
- Taylor E.* — Partnership Law. — Textbooks.
- Virtue M.* — Family Cases in Court. — Duke U.P. : Camb. U.P.
- Wilkinson G.* — Special Branch Officer. — Odhams P.

Duitsland

- Böckel E.* — Das Geltende Lohnsteuerrecht. — Niewied : Luchterhand, 1956.
- Enneccerus L., Th. Kipp u. M. Wolf.* — Lehrbuch des Bürgerlichen Rechts. Bd. 3. — Tübingen : Mohr (Siebeck), 1957.
- Hippel Fr. von.* — Zum Aufbau und Sinnwandel unseres Privatrechts. — Tübingen : Mohr (Siebeck), 1957.
- Köhler A.* — Die Einkommensteuer 1956/1957. — Berlin : Luchterhand, 1956.
- Sixtus B. u. Fr. Haep.* — Das Kindergeldgesetz und seine Anwendung. — Essen : Haarfeld, 1956.

Zwitserland

- Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch.* — Zürich, Schulthess.
- Maunoir J. P.* — La répression des crimes de guerre devant les tribunaux français et alliés. — Genève, Médecine et Hygiène.
- Rossi S.* — La naturalizzazione nel diritto ticines. — Bellinzona, Grassi.

BALIELEVEN

VERBOND DER BELGISCHE ADVOCATEN

Het Concilie der Jongeren

Het Concilie der Jongeren werd gehouden te Brussel op 13 april.

De jongere advocaten die er aan deel namen waren niet talrijk maar de debatten waren uiterst interessant en gekenmerkt door de opbouwende en dynamische geest die men mocht verhoplen.

De heer voorzitter R. Van Roye opende de zitting en trok de aandacht der aanwezigen op de gelegenheid die, voor de eerste maal in België, aan de jonge advocaten van gans het land werd geboden in een vruchtbare gedachtenwisseling hun bekwamen en verlangens uit te drukken. Hij verleende daarop het voorzitterschap aan Mr. A. Bayart.

Twee verslagen werden tijdens de morgenzitting voorgedragen.

Mr. R. Rasir, van de Balie van Luik, behandelde het probleem van de hervorming van het wetboek van

burgerlijke rechtspleging. Gedeeltelijke aanpassingen zijn onvoldoende; een volledige herziening dringt zich op, die moet streven naar een eenvoudige, vlugge, minder dure en meer eenvormige rechtspleging. Zonder de rechtmatige belangen der ministeriële ambtenaren te krenken zou men geleidelijk moeten overgaan naar een vertegenwoordiging der partijen door de advocaat en zulks vóór alle rechtsmachten. Allerhande betekenissen die van werkelijk nut zijn ontbloot zouden behoren afgeschaft te worden. Een vereenvoudiging der rechtspleging vóór de gewone rechtsmachten zou aan deze toelaten de uitzonderingsrechtsmachten en zelfs sommige administratieve commissies op te slorpen. De verslaggever stelde ook voor de termijnen van beroep in te korten; deze laatste suggestie was nochtans het voorwerp van enige opwerpingen.

Mr. Hoornaert, van Luik, liet weten dat zijn Balie binnen kort een studie zou publiceren over de hervorming der rechtspleging.

Mr. M. Storme, van de Balie van Gent, bracht een verslag uit over de tarifiering van het ereloon. In sommige landen, nl. in Duitsland, in Zwitserland en in een zekere mate in Nederland, is het ereloon der advocaten het voorwerp van een wettelijke minima tarifiering. Het in deze tarieven bepaalde bedrag is op de verliezende partij invorderbaar. En'ge Belgische balies hebben een minima tarifiering ingevoerd in de vorm van richtlijnen door de Raad van de Orde gegeven of zelfs van principiële tuchtbeslissingen.

Mr. Storme verklaart zich voorstander van het systeem dat het ereloon in een zekere mate in de gerechtskosten inlijft. Hij onderzocht nader de mogelijkheid zulks te bereiken in de huidige staat van onze wetgeving en meent dat de Belgische rechtspraak op dit punt te veel aarzeling vertoont.

Mr. Van Cauwelaert, van de Balie van Brussel, trekt de aandacht op het gevaar dat de openbare machten in een tarifiering van het ereloon een gelegenheid zouden vinden voor een inmenging in de aangelegenheden der balie zoals die tegen dewelke andere vrije beroepen heden ten dage te kampen hebben.

Mr. Leuridan, van de Balie van Kortrijk, is voorstander van een minima tarifiering in de vorm van richtlijnen uitgaande van de Raad der Orde. Hij meent nochtans dat in deze aanleggenheid de grootste discretie zich opdringt, en dat dergelijke tarieven nooit het voorwerp van een publicatie mogen uitmaken.

Nadat het Verbond aan de verslaggevers van het Concilie een lunch had aangeboden, werd de bespreking om 2.30 uur hervat.

Mr. R. Dalck, van de Balie van Brussel, wijst op de voordelen van de associatie en van de specialisatie voor alle advocaten in het algemeen en meer bijzonder voor de jongeren. Langs de associatie om moet men onder meer de oplossing zoeken voor het probleem der medewerking en van haar bezoldiging. Daartegenover schijnen hem de associaties tussen jongeren moeilijk te verwezenlijken want, in deze periode van het beroep, brengt de associatie eerder een vermeerdering dan een vermindering der kosten mede. Alleen de associatie schijnt in staat te zijn voldoende te schenken aan de eisen van de zakenman. Mr. Dalck vindt het wenselijk, gezien de grotere zekerheid die hierdoor voor de advocaat ontstaat, dat de cliënt zich meer aan de associatie dan de ene of de andere harer leden zou hechten.

Verschillende confraters zijn het met de verslaggever eens om te wijzen op de morele steun en op de wederzijdse hulp die de advocaat in de schoot van een associatie geniet. Mr. Hoornaert, van de Balie van Luik, en Mr. Bocken, van de Balie van Antwerpen,

laten nochtans gelden dat de cliënteel nog altijd haar vertrouwen blijft schenken aan de persoon van deze of gene advocaat in de associatie liever dan aan de associatie zelf; zij menen daarbij dat een verandering in deze toestand ongewenst is.

Mr. Leuridan, van de Balie van Kortrijk, meent dat de associatie in kleinere balies niet is aangeduid.

Mr. W. Delva, van de Balie van Gent, bespreekt een ontwerp van hervorming der universitaire studies. Hij duidt er op dat het moeilijk is een resultaat in dit domein te bereiken doordat de professoren, die in de commissies zetelen welke met de studie van dit probleem gelast zijn, allen de neiging vertonen het door hen gedoeerde vak als van het grootste belang te beschouwen. Mr. Delva stelt dan de volgende hervorming voor: Eén jaar candidatuur zonder Romeins recht en met een minder aantal uren aan geschiedenis gewijd; vervolgens drie jaar algemene juridische vorming beantwoordende aan de huidige drie doctoraatsjaren; ten slotte één jaar specialisatie; onder de specialiteiten zou men Romeins recht kunnen kiezen. Deze studies zouden de titel geven van licentiaat in de rechten en toegang tot de balie verlenen. Eén jaar na het bekomen van het licentiaat zou de student een doctoraatsthesis kunnen verdedigen. Het jaar specialisatie zou aan de advocaat toelaten melding te maken van zijn specialiteit. De hogere ambten in administratie en magistratuur zouden aan de doctors in de rechten voorbehouden worden.

Mr. Gallez, van de Balie van Charleroi, meent dat het Romeins recht de grondslag moet blijven van de juridische vorming.

Mr. H. Campo, van de Balie van Antwerpen, brengt verslag uit over de toekomstmogelijkheden der doctors in de rechten. Hij constateert dat, ook rekening houdende met de mogelijkheden welke in de magistratuur, de administratie en het zakenleven bestaan, de meeste doctors in de rechten zich nog altijd naar de balie oriënteren. De crisis der doctors in de rechten valt dus samen met de crisis der balie. De verslaggever drukt dan ook op de dringende noodzakelijkheid de crisis op te lossen. Deze oplossing zal bestaan in een aantal aanpassingen die van aard zullen zijn verschillende soorten zaken die meer en meer aan de balie ontsnappen, in de advocatenkantoren terug te brengen.

Mr. Levaux, van de Balie van Luik, trekt de aandacht op het probleem van de publiciteit ter gelegenheid van voordrachten en publicaties.

Verschillende confraters leggen de nadruk op het feit dat, indien de individuele publiciteit van de advocaat altijd delicate problemen zal stellen, zekere vormen van collectieve publiciteit ten bate van de balie in het algemeen zeer goed met de waardigheid van het beroep verzoenbaar zijn.

Mr. R. Van Roye herneemt dan het voorzitterschap. Hij feliciteert de vergadering voor het hoge gehalte der debatten en meldt de inrichting in de schoot van het Verbond van een bestendige commissie der Jongeren met het doel in de verschillende balies de studie der actuele beroepsproblemen aan te moedigen.

Interbalie Pleitwedstrijd

De datum van de interbalie-pleitwedstrijd voor het Verbond der Advocaten in samenwerking met de Vlaamse en Franse Conferenties der Jonge Balie te Brussel georganiseerd was eerst op 4 mei vastgesteld maar moest op 25 dezer uitgesteld worden daar enige Conferenties met vertraging hun candidaat hebben aangeduid.

De wedstrijd zal doorgaan op het Justitiepaleis te Brussel.

De voorafgaandelijke vergadering zal gehouden worden om 10 uur in de zaal der kortgedingen der Rechtbank van Eerste Aanleg. De pleidooien zullen dadelijk aanvangen en zullen om 12.30 uur onderbroken worden.

Het Verbond der Advocaten zal dan aan de deelnemers een lunch aanbieden in het restaurant «La Tratoria», Gulden Vlieslaan, n° 58. Alle leden der Conferenties der Jonge Balies worden er eveneens uitgenodigd. De prijs van de lunch bedraagt 150 fr., wijnen, koffie en bediening inbegrepen.

De pleidooien zullen om 2.30 uur hervat worden en onmiddellijk na het sluiten er van zal een algemene vergadering gehouden worden in de zaal der Kortgedingen voor het afkondigen der uitslagen.

Het Verbond rekent er op dat talrijke confraters niet zullen nalaten de pleidooien bij te wonen ten einde een voor de kandidaten aanmoedigende stemming te scheppen.

De formule van de interbaliewedstrijd werd becritiseerd omdat zij proportioneel meer kansen biedt aan de kandidaten van minder talrijke balies vergeleken met die der grotere balies. Door de huidige formule aan te nemen heeft het Verbond rekening gehouden met het feit dat, enerzijds, de advocaten die tot de grotere balies behoren over talrijke prijzen beschikken die voor hen werden ingericht, terwijl zulks niet het geval is met de advocaten die in minder talrijke balies zijn ingeschreven, en dat, anderzijds, een kans geboden moet worden aan de jongere advocaten die tot balies behoren welke dergelijke wedstrijd niet kunnen inrichten.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 april - 30 april 1947)

I. Staats- en Administratief Recht.

1. *Financiën*. — Bij de wet van 30 maart 1957 (S. 1-2 april 1957, 2307) worden nieuwe voorlopige kredieten, komende in mindering van de begrotingen voor het dienstjaar 1957, geopend.

2. *Oorlogsschade*. — Het K.B. van 25 maart 1957 (S. 3 april 1957, 2361) stelt inzake oorlogsschade aan boten de integrale vergoedingscoëfficiënt toepasselijk voor de periode van 1 januari 1957 tot 31 maart 1957 vast op 5,50.

3. *Justitie*. — *Kernenergie*. — Het K.B. van 2 april 1957 (S. 4 april 1957, 2375) bepaalt de rechtstoestand van sommige personen, belast met de controle van de veiligheidsmaatregelen, de opzoeking en de vaststelling van de inbreuken op het gebied van de kernenergie in uitvoering van de wet van 4 augustus 1955 betreffende de veiligheid van de Staat op dit gebied.

4. *Natuurreservaten*. — Bij K.B. van 21 maart 1957 (S. 6 april 1957, 2432) kunnen rijksgronden tot natuurreservaat worden ingericht.

Bij hetzelfde K.B. wordt een Hoge Raad voor de natuurreservaten ingesteld, belast om advies uit te brengen omtrent alle vraagstukken met betrekking tot het behoud en het beheer van de natuurreservaten.

5. *Justitie*. — *Weddeschalen van gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten*. — Bij K.B. van 17 mei 1956 (S. 6 april 1957, 2434) worden de weddeschalen voor de graden van gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten vastgesteld.

6. *Landbouw*. — Bij M.B. van 27 maart 1957 (S. 6 april 1957, 2440) wordt het opmaken van zekere bescheiden door de tarwehandelaars en door de nijverheidsmaalders voorgeschreven.

7. *Openbare Werken*. — Het K.B. van 27 maart 1957 (S. 6 april 1957, 2442) wijzigd het Regentsbesluit van 2 juli 1949 betreffende de staatstussenkomst inzake toelagen voor het uitvoeren van werken door de provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten, commissies van openbare onderstand, kerkfabrieken en verenigingen van polders of van wateringen.

8. *Landsverdediging*. — Het K.B. van 5 april 1957 (S. 7 april 1957, 2466) wijzigd het K.B. van 26 maart 1956 tot vaststelling van het stelsel der toelagen en premiiën voor luchtvaartprestaties van het personeel der krijgsmacht.

9. *Aankopen van volkswoningen*. — Het K.B. van 23 maart 1957 (S. 8-9 april 1957, 2498) regelt het verlenen van staatswaarborg op de terugbetaling van de hypotheaire leningen die toegestaan worden voor het aankopen of het bouwen van volkswoningen, kleine landeigendommen of daarmede gelijkgestelde woningen.

10. *Financiën*. — Bij K.B. van 1 april 1957 (S. 10 april 1957, 2533) wordt de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom ertoe gemachtigd onder staatswaarborg een lening van 333 miljoen frank aan te gaan.

11. *Bezoldiging van griffiebedienden, enz.* — Het M.B. van 28 maart 1957 (S. 10 april 1957, 2534) regelt de bezoldiging van de griffiebedienden en boden van hoven en rechtbanken, van de bedienden en boden der parketten en van de burgerlijke bedienden en boden van auditoraat-generaal en krijgsauditoraten.

12. *Financiën*. — De wet van 30 maart 1957 (S. 11 april 1957, 2546) stelt de rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1957 vast.

13. *Openbare Werken*. — *Kredieten*. — De wet van 9 maart 1957 (S. 12 april 1957, 2582) duidt de planning aan van de toe te kennen begrotingskredieten met het oog op het verwezenlijken van een programma van werken om zekere waterwegen bevaarbaar te maken voor schepen van 1350 ton of meer.

14. *Financiën*. — De wet van 30 maart 1957 (S. 12 april 1957, 2584) stelt de begroting vast der kwade posten en terugbetalingen voor het dienstjaar 1957.

15. *Beleggingsfondsen*. — *Zegelrechten*. — De wet van 27 maart 1957 (S. 13 april 1957, 2614) reglementeert het beheer of de administratie van de gemeenschappelijke beleggingsfondsen en wijzigd het wetboek van zegelrechten alsmede het wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes.

16. *Landbouw*. — Het M.B. van 1 april 1957 (S. 13 april 1957, 2617) stelt het bedrag der premiiën vast toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen.

17. *Financiën.* — De wet van 30 maart 1957 (S. 14 april 1957, 2642) stelt de begroting vast van het Ministerie van Financiën voor het dienstjaar 1957.

18. *Ministerie van Landsverdediging.* — Het K.B. van 9 april 1956 (S. 14 april 1957, 2652) vult het K.B. aan van 16 maart 1954 houdende vaststelling van de schalen voor de bijzondere graden bij het Ministerie van Landsverdediging.

19. *Landsverdediging.* — Het K.B. van 9 april 1957 (S. 14 april 1957, 2653) stelt voor het jaar 1957 de maximum getalstrekke van de door de landmacht aan te werven officieren van het aanvullingskader vast.

20. *Ministerie van Middenstand.* — *Begroting.* — De wet van 30 maart 1957 (S. 15-16 april 1957, 2678) bepaalt de begroting van het Ministerie van Middenstand van het dienstjaar 1957.

21. *Ministerie van Verkeerswezen.* — *Personeel.* — Het K.B. van 15 maart 1957 (S. 15-16 april 1957, 2683) stelt de voorwaarden vast waaronder de leden van het personeel van de Regie van Telegraaf en Telefoon en van de Regie der Luchtwegen tot rijksambtenaar in de zin van het statuut bij het Ministerie van Verkeerswezen kunnen worden benoemd.

22. *Landbouw.* — Het K.B. van 8 februari 1957 (S. 17 april 1957, 2734) kent een toelage toe om de verbetering van zwijnenhokken en het bouwen van gierputten en mestkuilen aan te moedigen.

23. *Landsverdediging.* — De wet van 12 april 1957 (S. 19 april 1957, 2766) wijzigt de wet van 15 september 1924 betreffende de stand en de bevordering der officieren, alsmede de wet van 14 juni 1951 op de stand en de bevordering van de officieren der Zeemacht.

24. *Landsverdediging.* — De wet van 12 april 1957 (S. 18 april 1957, 2767) regelt het statuut van de burgerlijke werklieden bij het Ministerie van Landsverdediging.

25. *Financiën.* — *Muntstatuut.* — De wet van 12 april 1957 (S. 18 april 1957, 2767) regelt het muntstatuut. Krachtens deze wet hebben alle vóór de inwerkingtreding ervan geslagen goudmunten niet langer wettelijke koers tussen particulieren en worden niet langer tot betaling in de openbare kassen aanvaard. De biljetten van de Nationale Bank van België moeten, niettegenstaande elke andersluidende overeenkomst door openbare kassen en particulieren als wettelijke munt worden aanvaard. Dit geldt echter niet voor de Nationale Bank t.a.v. de houders harer biljetten. De Koning is gemachtigd de bepalingen dezer wet te coördineren met alle andere monetaire bepalingen betreffende de wettelijke goudmunten en de deelmunten, evenals de biljetten van de Nationale Bank van België.

26. *Financiën.* — De wet van 16 april 1957 (S. 19 april 1957, 2798) stelt de begroting vast van de diensten van de Eerste-Minister voor het dienstjaar 1957.

27. *Ministerie van Openbaar Onderwijs.* — Het K.B. van 15 februari 1957, 2804) stelt de functies vast bij het Ministerie van Openbaar Onderwijs waaraan kosteloze vrije inwoning verbonden is.

28. *Financiën.* — De wet van 11 april 1957 (S. 20 april 1957, 2838) stelt de begroting vast der buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1947.

29. *Binnenscheepvaart.* — *Vrachtprijzen.* — Het M.B. van 13 april 1957 (S. 21 april 1957, 2887) stelt de vracht- en huurprijzen vast voor elk door bemiddeling van de dienst voor regeling der binnenvaart gesloten bevrachtings- of huurcontract.

30. *Volksgezondheid.* — Het K.B. van 11 maart 1957 (S. 22-23-24 april 1957, 2910) stelt het diploma van bloedgever in.

31. *Financiën.* — De wet van 12 april 1957 (S. 22-23-24 april 1957, 2911) stelt de begroting vast van het Ministerie van Justitie voor het dienstjaar 1957.

32. *Ministerie van Landsverdediging.* — *Begroting.* — De wet van 26 maart 1957 (S. 3 april 1957, 2347) stelt de begroting vast van het Ministerie van Landsverdediging voor het dienstjaar 1957.

II. Burgerlijk Recht.

33. *Muntstatuut.* — Zie n° 25.

III. Economisch Recht.

34. *Instituut der bedrijfsrevisoren.* — Bij K.B. van 16 maart 1957 (S. 6 april 1957, 2435) wordt het tuchtreglement van het Instituut der bedrijfsrevisoren vastgesteld.

35. *Instituut der bedrijfsrevisoren.* — Het K.B. van 25 maart 1957 (S. 6 april 1957, 2439) regelt de werking in niet-disciplinaire zaken van de commissie van beroep van het Instituut der bedrijfsrevisoren.

IV. Arbeidsrecht en Maatschappelijk Hulpbetoon.

36. *Bijdrage aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.* — *Arbeiders.* — Het K.B. van 26 maart 1957 (S. 1-2 april 1957, 2308) stelt de grenzen vast tot dewelke het loon der arbeiders in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de bijdrage, geïnd bij toepassing van het wetsbesluit van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Bij hetzelfde K.B. wordt de werkgeversbijdrage met 1 % verhoogd. Het besluit wordt van kracht op 1 april 1957.

37. *Bijdrage aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.* — *Mijnwerkers.* — Het K.B. van 26 maart 1957 (S. 1-2 april 1957, 2309) stelt de grenzen vast tot dewelke het loon der mijnwerkers in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de bijdrage geïnd bij toepassing van het wetsbesluit van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en de ermee gelijkgestelden. De werkgeversbijdrage wordt met 1 % verhoogd. Het besluit wordt van kracht op 1 april 1957.

38. *Bijdrage aan de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.* — *Zeelieden.* — Bij K.B. van 26 maart 1957 (S. 1-2 april 1957, 2310) worden de grenzen bepaald tot dewelke het loon der zeelieden ter koopvaardij in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de bijdrage geïnd bij toepassing van het wets-

besluit van 7 februari 1954 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de zeelieden ter koopvaardij. Het besluit wordt van kracht met ingang van 1 april 1957.

39. *Rijksmaatschappelijke Zekerheid*. — Het K.B. van 30 maart 1957 (S. 1-2 april 1957, 2310) wijzigd het Regentsbesluit van 16 januari 1945 betreffende de werking van de R. M. Z.

40. *Rijksmaatschappelijke Zekerheid*. — *Binnenscheepvaart*. — Het M.B. van 28 maart 1957 (S. 1-2 april 1957, 2210) wijzigd het M.B. van 19 juli 1955 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders op de door een wervingscontract voor de binnenscheepvaart verbonden werkgevers en werknemers.

41. *Statuut der paritaire comité's*. — Het K.B. van 6 april 1957 (S. 12 april 1957, 2587) wijzigd het K.B. van 5 januari 1957, waarbij de benaming, de bevoegdheid en de samenstelling van de paritaire comité's, opgericht in uitvoering van het wetsbesluit van 9 juni 1945 tot vaststelling van het statuut der paritaire comité's, bepaald worden.

42. *Arbeidsbemiddeling en werkloosheid*. — *Refertelonen*. — Het M.B. van 3 april 1957 (S. 12 april 1957, 2588) stelt de refertelonen vast met het oog op de toepassing van artikel 80 van het Regentbesluit van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling en werkloosheid, gewijzigd bij de K. Besluiten van 26 september 1953 en 21 november 1955.

43. *Kinderbijslag voor loonarbeiders*. — Het K.B. van 10 april 1957 (S. 15-16 april 1957, 2686) wijzigd de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

V. Fiscaal Recht.

44. *Zegelrechten*. — *Beleggingsfondsen*. — Zie n° 15.

45. *Registratierechten*. — *Vennootschappen*. — De wet van 30 januari 1957 (S. 10 april 1957, 2530) wijzigd het wetboek der registratierechten met het oog op het bevorderen van de inbreng door vennootschappen van één of meer takken van hun bedrijvigheid in andere vennootschappen.

46. *Registratie-, hypotheek- en griffierechten*. — Bij K.B. van 4 april 1957 (S. 10 april 1957, 2531) worden de door de vennootschappen te vervullen modaliteiten bepaald ter uitvoering van artikel 302ter van het wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

47. *Belastingen op vreemde autovoertuigen*. — Het K.B. van 17 april 1957 (S. 29-30 april 1957, 3087) regelt de wijze waarop de dagelijkse belasting op autovoertuigen gebruikt door personen die in België noch woon-, noch verblijfplaats, noch vaste inrichting hebben, geïnd worden.

H. Boonen.

TIJDSCHRIFTEN

Rechtskundig Tijdschrift voor België, n° 3, 1957 :

Jean Verstraete; Gerechtelijke onderzoeken ten koste van geneesheren. — Cyriel Van Camp : De Onderzoeksrchter. — Martin Domke : The settlement of International investment Disputes.

Tijdschrift voor Gemeenterecht, 4e afl., april 1957 :

Ons Luxemburgs congres. — Boekbespreking.

Tijdschrift voor Notarissen, n° 4, april 1957 :

G. Smout : Nog over artikel 1525 B. W.

Tijdschrift voor Strafrecht, afl. 2, 1957 :

W. F. Hesselink : Ervaringen als schriftexpert. — D. Zuithoff : Sociale pathologie in verband met de criminaliteitsbestrijding. — Prof. Mr J. E. Jonkers : Raakpunten tussen straf- en burgerlijk recht. — Dr Mr F. M. Havermans : Exhibitionisme en alcoholmisbruik.

Nederlands Juristenblad, afl. 18, 4 mei 1957 :

Mr F. R. Böntlingk : Het ontwerp van wet op de geneesmiddelenvoorziening. — In Memoriam Mr C. Veen. — Mr M. A. van Wijngaarden : Woningnood en huurwet. — Dr H. L. M. Kramer : Artikel 29 der wet op de vervreemding van landbouwgronden.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie, n° 4490, 4 mei 1957 :

Mr H. A. Drielsma : Makingen en schenkingen vrij van rechten en kosten en artikel 5, lid 4, der successiewet 1956. — C. H. Kingma : Notariële studie. — Prof. Mr G. de Grooth : Overzicht der Nederlandse rechtspraak, Verbintenissenrecht 1955 (XVII).

Journal des Tribunaux, n° 4149, 5 mai 1957 :

Willy Carsau : L'équilibre périlleux de la liberté individuelle. — Jurisprudence.

Jurisprudence du Port d'Anvers, vol. 3 et 4, 1957 :

J. Van Geetruyen : La liaison Escaut-Rhin. Historique et état actuel de la question.

Revue Générale des Assurances et des Responsabilités, n° 2, février 1957 :

André-Albert Gillieux : Le casse-tête des carrefours, des places publiques et des esplanades à circulation canalisée.

Juris Classeur Périodique. — **La semaine juridique**, n° 18, 1 mai 1957 :

M. Poussière : Sixième tableau de la jurisprudence relative à l'application de la loi du 28 octobre 1946 sur les dommages de guerre. — Jacques Audinet : Réflexions sur la pratique notariale.

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"